

PROTOKÓŁ NR VI/LXII/23 z LXII SESJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO VI KADENCJI

(20.11.2023 r. – Sala Sejmu Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
w Katowicach, ul. Ligonia 46)

[przed rozpoczęciem sesji:

- odbyła się uroczystość wręczenia działaczom Polskiego Czerwonego Krzyża (w tym honorowym krwiodawcom) Odznak Honorowych za Zasługi dla Województwa Śląskiego;
- podana została informacja o przetwarzaniu danych osobowych oraz udostępnieniu zarejestrowanego materiału z sesji na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego, następnie sprawdzona została obecność radnych za pomocą programu *e-sesja*]

1. Otwarcie sesji – [godz. 11¹⁵ – radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku]

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę Państwa Radnych o potwierdzenie obecności przez naciśnięcie przycisku kworum w programie *e-sesja* ... Na podstawie danych z systemu stwierdzam, iż w obradach uczestniczy 40 radnych, a zatem obrady są prawomocne i w związku z tym otwieram LXII Sesję Sejmiku Województwa Śląskiego ... Tym sposobem chciałbym serdecznie powitać wszystkich uczestników naszej dzisiejszej sesji. Witam Zarząd Województwa Śląskiego na czele z Marszałkiem, Panem Jakubem Chelstowskim, witam Panią Skarbnik Elżbietę Stolorz-Krzysz oraz Pana Krzysztofa Dzierwę, Sekretarza Województwa. Witam Szanownych Państwa Radnych Sejmiku Województwa Śląskiego, a także zgromadzonych gości, przedstawicieli mediów oraz osoby oglądające tę dzisiejszą transmisję. Zostawiłem sobie na koniec przywitanie parlamentarzystów, bowiem jest wśród nas nasz dotychczasowy kolega radny, obecnie poseł na Sejm Rzeczypospolitej, Pan prof. Marek Gzik, który nie mógł być z nami na ostatniej sesji, ale przekonany jestem, że będzie chciał dzisiaj parę słów do nas powiedzieć, tak, że zapraszamy Marku...
- **prof. Marek Gzik, poseł na Sejm RP** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Drodzy Koleżanki i Koledzy Radni ! Szanowni Państwo ! Przed wszystkim gratuluję Panu Przewodniczącemu wyboru, ja miałem przyjemność pełnić ten zaszczyt, bycia przewodniczącym przez ostatni rok, ale tak naprawdę spędziłem tutaj dziewięć lat. To dla mnie okres bardzo ważny w życiu, ale to co szczególnie ważne, to przede wszystkim to cenne doświadczenie, które zdobyłem, które w moim głębokim przekonaniu dobrze przygotowało mnie do pracy w Sejmie Rzeczypospolitej jako poseł. Proszę Państwa ! Nauczyłem się tu, znacznie lepiej poznałem nasze województwo, myślę, że poznałem też jego problemy i to powinno być dla mnie, myślę, że też wskazówką do pewnych

działań, które zechcę podejmować w zależności od tego jak będzie mi to dane na poziomie tej polityki i na forum Sejmu Rzeczypospolitej. Wiemy, proszę Państwa, że jako region jesteśmy w okresie głębokiej transformacji. Wydaje mi się, że to doświadczenie samorządowe, moje akademickie, gdzie chcemy dokonać głębokiej transformacji gospodarczej i energetycznej w naszym województwie, również w oparciu o wiedzę i o nowoczesne technologie, to dla mnie też wyzwanie, aby dbać o te problemy w naszym województwie związane z edukacją, związane z systemem ochrony zdrowia. Tu też tego doświadczenia, połączonego w zasadzie akademickiego, ale z tym samorządowym, udało mi się dość sporo zgromadzić przez ten okres czasu. Za ten czas, proszę Państwa, i za wiele tych pozytywnych emocji, chciałbym wszystkim Państwu Radnym, wszystkim radnym Koalicji Obywatelskiej, bardzo serdecznie podziękować. Moje podziękowania kieruję zarówno do radnych tej i poprzedniej kadencji, serdecznie dziękuję za dla mnie bardzo pozytywną współpracę Marszałkowi Chełstowskiemu, Wicemarszałkom, dziękuję Marszałkowi Wojtkowi Sałudze i Zarządowi Województwa poprzedniej kadencji. Bardzo serdecznie dziękuję moim wiceprzewodniczącym, z którymi przez ten rok miałem wielką przyjemność współpracować. Dziękuję przewodniczącym klubów za czasami gorące dyskusje, ale zawsze merytoryczne i tak po tych dwóch dniach w Sejmie myślę sobie, że już tęsknię za tą atmosferą jaka jest tu, patrząc na to jak to wygląda tam – mówię o Sejmie Rzeczypospolitej. Proszę Państwa ! Bardzo dziękuję Kancelarii, na czele z Panią Dyrektorką Katarzyną Błaszczuk-Domańską ... jest Kasia, tam schowała się. Dziękuję wszystkim pracownikom Kancelarii, pracownikom Urzędu Marszałkowskiego. Przez te lata miałem przyjemność współpracować z różnymi wydziałami i zawsze miałem duże wsparcie, za co bardzo serdecznie dziękuję. Szanowni Państwo ! Chcę również zadeklarować ze swojej strony, bo tak widzę moją rolę w Sejmie jako reprezentanta spraw naszego Województwa, chcę zadeklarować otwartość i chęć współpracy. Myślę, że ta współpraca, to ważne żeby ją połączyć, tą naszą regionalną potrzebę dokonania głębokiej transformacji, związane jest to także z nową perspektywą unijną, ale również z pewnymi decyzjami na poziomie rządowym, na poziomie naszego Sejmu. Życzę też Państwu żebyście tutaj w tych dyskusjach, żeby również po myśli przebiegły najbliższe wybory samorządowe. Zakładam, że duża część spośród Państwa Radnych, będziecie osobiście uczestniczyć w tych wyborach. Dużo zdrowia, Panie Przewodniczący, a Państwu życzę pomyślności w tych nadchodzących wyborach, ale w trakcie tych prac tu w Sejmiku też, przede wszystkim takiej rzeczowej, merytorycznej dyskusji, która będzie źródłem satysfakcji, ale tak naprawdę tego wszystkiego co ma służyć dobru i rozwojowi naszego województwa. Jeszcze raz za wszystko Państwu, każdemu z was z osobna i wszystkim serdecznie dziękuję. Wszystkiego dobrego !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – to może jeszcze słowo od nas, od radnych, myślę, że będę wyrazicielem myśli wszystkich. No tak jest

zbudowany samorząd, tak jest zbudowana każda aktywność, że wiąże się z kadencyjnością. Zatem ta Twoja, Marku, kadencja dobiegła końca. Cieszymy się, że Ty, jako jeden z nas trafiłeś do Sejmu i że będziesz mógł to doświadczenie, które tutaj wyniosłeś, zagospodarować się w Sejmie dla dobra nas wszystkich. Ja osobiście, no cieszę się tej możliwości współpracy z Tobą przez praktycznie dziewięć lat, bo byłeś osobą zawsze przygotowaną, merytoryczną, konstruktywną i wносиłeś dobry duch, i nie odnoszę się tu tylko do tego ostatniego fragmentu Twojej działalności jako Przewodniczącego Sejmiku, ale jako naszego kolegi radnego, jako przewodniczącego komisji, itd., itd. Więc jeszcze raz, żeby nie przedłużać, serdecznie Ci dziękuję, gratuluję tego wyboru, życzę wszystkiego najlepszego na tej drodze i ten nasz kontakt z pewnością się nie kończy. My chcielibyśmy czerpać z twoich doświadczeń i tych możliwości, jakie w tej chwili się rysują, oddziaływania na ustanawiane prawo dla Polski, a Ty możesz też liczyć na nas. Dziękujemy ! ... Szanowni Państwo ! Po tych miłych akcentach wracamy już do pracy i zaczniemy od rozpatrzenia proponowanych zmian w porządku obrad...

2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad:

Porządek obrad:

1. Otwarcie sesji Sejmiku.
2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.
3. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2035 (**druk VI/767**).
4. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2023 rok (**druk VI/768**).
5. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2023 rok (**druk VI/769**).
6. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia w 2023 roku pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa śląskiego na dofinansowanie udziału nauczycieli w Podyplomowych Studiach z Wiedzy o Regionie (**druk VI/771**).
7. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość nagród ze specjalnego funduszu nagród (**druk VI/775**).
8. Podjęcie uchwały w sprawie podjęcia działań zmierzających do wyrażenia woli przystąpienia do wspólnego prowadzenia instytucji kultury pod nazwą „Dom

- Pracy Twórczej im. Jerzego Pilcha w Wiśle” jako wspólnej samorządowej instytucji kultury Miasta Wisła i Województwa Śląskiego (**druk VI/772**).
9. Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia organizatorowi publicznego transportu zbiorowego zadania własnego Województwa Śląskiego (**druk VI/770**).
  10. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”, przyjętego uchwałą Nr VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 roku (**druk VI/774**).
  11. Podjęcie uchwały w sprawie trybu zgłaszania przez Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego wniosku o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej (**druk VI/773**).
  12. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zmiany uchwał Nr I/36/5/2001 i I/36/6/2001 z dnia 11 czerwca 2001 roku w sprawie „Ustanowienia herbu Województwa Śląskiego” oraz „Ustanowienia flag Województwa Śląskiego” (**druk VI/776**).
  13. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Województwa Śląskiego (**druk VI/777**).
  14. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Województwa Śląskiego (**druk VI/778**).
  15. Podjęcie uchwał w sprawie zmian w składach Komisji Sejmiku (**druki VI/779 ÷ 785**).
  16. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.
  17. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.
  18. Zamknięcie sesji Sejmiku.

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – proponuję ze swojej strony uzupełnienie porządku obrad o projekty uchwał w sprawie ... pierwsza to jest zmiana składu Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej – to jest druk VI/786. Mam nadzieję, że te druki już do Państwa wszystkich dotarły, o których mówię. I drugi, również zmiany składu Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, to jest druk VI/789. Oba druki, oba projekty uchwał proponuję procedować w punkcie 15, który dotyczy zmian w składach komisji. Przypomnę, to są zmiany wynikające i odzwierciedlające ostatnie zmiany w składzie osobowym Sejmiku. Kolejna rzecz, to Zarząd Województwa przesłał uchwałę w sprawie uzgodnienia projektu statutu Filharmonii Częstochowskiej im. Bronisława Hubermana, jako wspólnej samorządowej instytucji kultury Miasta Częstochowa i Województwa Śląskiego – to jest druk VI/790. Ten projekt uchwały proponuję procedować po dotychczasowym punkcie 15. I dodatkowo w wyniku wniosku zgłoszonego na posiedzeniu Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów projekt uchwały w sprawie przyjęcia regulaminu określającego wysokość stawek i warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego... został ponownie przesłany w zmienionej treści i dostarczony Państwu jako druk o identycznym numerze z literką *a*, jest to VI/775a. Podobnie uściślono zapisy w projekcie uchwały

w sprawie aktualizacji *Programu Ochrony Powietrza dla Województwa Śląskiego*, a nową wersję uchwały, podobnie jak przy poprzednim przypadku, dostarczono Państwu jako druk o identycznym numerze rozszerzony o literę *a*, czyli VI/774a. Wszystkie proponowane zmiany należy przegłosować. Czy macie Państwo inne propozycje zmian do porządku obrad ? ... Już udzielam Pani głosu ... Radna Agnieszka Biegun, zapraszam !

- **radna Agnieszka Biegun** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Radni ! Chciałabym wnieść o wycofanie z porządku obrad uchwały druk nr VI/776, dotyczącej rozpatrzenia petycji dotyczącej zmiany uchwał z 2001 roku w sprawie ustanowienia herbu Województwa Śląskiego oraz ustanowienia flag Województwa Śląskiego. Wniosek swój motywuję tym, że stowarzyszenia, instytucje, które złożyły daną petycję, wnioskowały o udzielenie im głosu, co nie miało do tej pory miejsca. Nadmienię, iż ową petycję poparło i podpisało 16 instytucji z naszego województwa, reprezentujących przede wszystkim Górali Żywieckich, Lachów, Zagłębiaków, Częstochowian, których to łączy małopolskie dziedzictwo kulturowe i historyczne. Dziękuję !
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – czy są jeszcze jakieś inne wnioski ? ...[głos z sali]... czyli rozumiem, że Pan Marszałek zgłasza wniosek przeciwny, o tym żeby nie zdejmować uchwały ? No to poproszę go sformułować do mikrofonu...
- **Marszałek Jakub Chelstowski** – Szanowni Państwo ! Może w kwestii formalnej, ale jeżeli jest petycja, przeszła przez wszystkie komisje, powinna być rozpatrzona decyzją Sejmiku. To że, nie wiem, przewodniczący taką czy inną decyzję podejmuje, to jest jego kompetencja. W takim układzie Województwo Śląskie nie rozpatrzy tej petycji. No istotą treści petycji jest rozpatrzenie – decyzja: tak, nie – to już Państwo Radni będą głosować, więc to jest bezzasadny wniosek w mojej ocenie, jeżeli to już wpłynęło i przeszło całą procedurę urzędową, więc prosiłbym tutaj jakby o racjonalność, bo i tak to wróci w jakiejś innej formie, więc nie rozumiem intencji. Wpierw petycja jest składana, teraz jest wycofywana, ktoś ją musi rozpatrzyć – no to logika nakazuje. Dziękuję !
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – czy jeszcze są jakieś inne wnioski z Państwa strony ? ... Proszę bardzo, zapraszam !
- **radna Agnieszka Biegun** – tak, Panie Marszałku, petycja została rozpatrzona, jak została rozpatrzona, aczkolwiek myślę, że komisja powinna pozwolić tym instytucjom wziąć udział w dyskusjach i w rozmowie, a przynajmniej pozwolić przedstawić swoje, oczywiście, swoje stanowisko. Rozumiem, że to jest kompetencja komisji, aczkolwiek myślę, że tutaj pewne zasady nie zostały do

końca rozpatrzone i dochowane, a przypominę, że były petycje, przy których tutaj Państwo, którzy je składali, mieli możliwość wypowiedzenia się. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – ...jak rozumiem Pani podtrzymuje swój wniosek o to, żeby zdjąć z porządku obrad, tak ?
- **radna Agnieszka Biegun** – tak ! Podtrzymuję wniosek żeby zdjąć z porządku obrad i dać możliwość wypowiedzenia się tym ludziom, którzy złożyli tą petycję i podpisali ją. To jest, tak jak wspomniałem, 16 instytucji od Częstochowy aż po Zagłębie. Dziękuję !
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...poproszę o komentarz jeszcze Pana Mecenas Koczara.
- **Pan Józef Koczar, Dyrektor Departamentu Obsługi Prawnej i Nadzoru Właścicielskiego** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! No rzeczywiście nas pewne terminy wiążą jeżeli chodzi o rozpatrzenie petycji, tak, że dobrze byłoby w tych terminach ustawowych się zmieścić. A co do kwestii udzielania głosu wnioskodawcom, ja wiem, że ta petycja była chyba precyzowana i ostatecznie ona została złożona i przez jedną organizację. Natomiast na początku, to już pewnie Kancelaria Sejmiku w dokumentacji sprawy potwierdzi nam, kto przyznał się do tej petycji. Natomiast kwestia decydowania o udzieleniu głosu na posiedzeniu Sejmiku to jest kompetencja Pana Przewodniczącego i to jak gdyby od jego decyzji zależy czy umożliwi wypowiedź wnioskodawcom, czy nie.
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – do głosu zgłasza się jeszcze Radny Rafał Kandziora, udzielam głosu !
- **radny Rafał Kandziora** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Jako Przewodniczący Komisji Skarg i Wniosków, chciałbym również przyłączyć się do wniosku Pana Marszałka o to żeby pozostawić w porządku obrad. Ja tylko może wspomnę, w dalszej części mamy w punkcie być może omówienie tego zagadnienia. Faktycznie komisja się pochyliła nad tym dość złożonym problemem. Ja tylko chciałbym przypomnieć, że herb województwa śląskiego został uchwalony uchwałą w 2001 roku i tam została też powołana specjalna komisja, która debatowała nad tym. No i ostatecznie, zgodnie ze wszystkimi zasadami, ze zgodnością zasad heraldyki, została wyselekcjonowana, miejsce tradycji historycznej w tym dokumencie, moim zdaniem i zdaniem komisji, która jednogłośnie potwierdziła to, że to herb i godło zawiera wszystkie właściwe elementy, stąd też odpowiednio odniosła się do uchwały. A mianowicie... No ja myślę, że w dalszej części o tym powiem, ale tutaj, jak gdyby komisja nie miała żadnych wątpliwości, że dotychczasowe godło spełnia wszelkie wymogi

i warunki heraldyczne, które są w tej sytuacji wymagane. Wprowadzenie innych dodatkowych oznaczeń mogłoby powodować to, że to godło by niewłaściwie było oznaczone, jeżeli chodzi o zasady heraldyki. Dziękuję bardzo !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – do głosu zgłasza się Pani Radna Agnieszka Biegun, ale proszę chwilę poczekać, zgłasza się Pani *ad vocem*, czy ma to coś nowego wniesić ? Bowiem poddam Pani wniosek pod głosowanie, więc za chwilę go będziemy głosować. Natomiast jeżeli to ma się przerodzić w dyskusję nad tym czy głosować, czy nie, czy jakby merytoryczną dyskusję dotyczącą uchwały, to przypominam Państwu, że jest do tego adekwatny punkt i w tym punkcie będziemy prowadzić tę dyskusję. Ta sama uwaga jest do Pana Radnego Baczyńskiego. Proponuję zamknąć dyskusję na tym etapie, ponieważ tak jak powiedziałem, był wniosek w jednym kierunku żeby zdjąć, był wniosek przeciwny, w głosowaniu rozstrzygniemy czy będzie to procedowane, czy nie, natomiast merytoryczną dyskusję zostawmy na stosowny punkt w porządku obrad. Tak, że pozwolę sobie nie udzielić Państwu głosu ...[wypowiedzi bez mikrofonu]... Proszę Państwa ! Zmiana porządku obrad wymaga bezwzględnej większości głosów ustawowego składu Sejmiku – art. 21 ust. 2 ustawy o samorządzie województwa. Mamy do zagłosowania kilka punktów jeżeli idzie o zmianę porządku obrad, w tym też zgłoszony przez Panią Radną Agnieszkę Biegun, a tak jak powiedziałem, dyskusja merytoryczna będzie przewidziana w punkcie, który dotyczy głosowanej uchwały, o ile się ta uchwała znajdzie w porządku obrad. A zatem pierwsze głosowanie dotyczy wprowadzenia... ...[głos z sali]... czy to jest głos, który chce wycofać poprzedni wniosek o zdjęcie z obrad ? Czy jaka jest merytoryka tego głosu, Panie Przewodniczący ? Zapraszam !

- **radny Jan Kawulok** – Szanowni Państwo ! Jesteśmy w punkcie: *zmiana porządku obrad*. Ten punkt się zawsze kończy pytaniem, czy ktoś z radnych chciałby jeszcze zabrać głos w porządku obrad i nie może Przewodniczący powiedzieć, że już nikt w tym punkcie nie może zabierać głosu. Dopiero jak radni powiedzą, że już nie chcą zabierać głosu, bo to nie jest dyskusja, to jest zmiana porządku obrad i tych zmian może być zgłoszonych dwie, może być dwadzieścia dwie, to nie ma znaczenia.

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...Panie Przewodniczący ! Do rzeczy ! Czy zgłasza Pan kolejny wniosek do zmian w porządku obrad ?

- **radny Jan Kawulok** –...tak, że bardzo bym prosił, że jeżeli ktoś się w tym punkcie zgłasza, to go dopuścić do głosu. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – ostatni raz zapytam, czy są jakieś jeszcze zmiany do porządku obrad ? Ale nie mówimy tutaj o punktach

już omówionych ... Nie widzę ! Dziękuję ! A zatem przystępujemy do głosowania polegającego na wprowadzeniu do porządku obrad projektu uchwały w sprawie zmiany składu Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej...

Głosowanie nad wprowadzeniem do porządku obrad projektu uchwały w sprawie zmiany składu Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej (druk VI/786):

za	37
przeciw	2
wstrzym.	1

Głosowanie nad wprowadzeniem do porządku obrad projektu uchwały w sprawie zmiany składu Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów (druk VI/789):

za	40
przeciw	0
wstrzym.	0

Głosowanie nad wprowadzeniem do porządku obrad projektu uchwały w sprawie uzgodnienia projektu statutu Filharmonii Częstochowskiej im. Bronisława Hubermana, jako wspólnej samorządowej instytucji kultury Miasta Częstochowa i Województwa Śląskiego (druk VI/790):

za	36
przeciw	0
wstrzym.	4

Głosowanie nad zmianą w punkcie 7 porządku obrad – zastąpienie dotychczasowego projektu uchwały opisanego na druku VI/775 przez projekt uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego wysokości stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość nagród ze specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli, szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie, opisany na druku VI/775a:

za	39
przeciw	0
wstrzym.	0

Głosowanie nad zmianą w punkcie 10 porządku obrad – zastąpienie dotychczasowego projektu uchwały opisanego na druku VI/774 przez projekt

uchwały w sprawie aktualizacji *Programu Ochrony Powietrza dla Województwa Śląskiego*, opisany na druku VI/774a:

za	37
przeciw	0
wstrzym.	3

Głosowanie nad zdjęciem z porządku obrad punktu 12 – projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zmiany uchwał Nr I/36/5/2001 i I/36/6/2001 z dnia 11 czerwca 2001 roku w sprawie „Ustanowienia herbu Województwa Śląskiego” oraz „Ustanowienia flag Województwa Śląskiego” (druk VI/776):

za	15
przeciw	24
wstrzym.	1

Wniosek nie uzyskał akceptacji.

Przyjęty porządek obrad:

- 1. Otwarcie sesji Sejmiku.*
- 2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.*
- 3. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2035 (druk VI/767).*
- 4. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2023 rok (druk VI/768).*
- 5. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2023 rok (druk VI/769).*
- 6. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia w 2023 roku pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa śląskiego na dofinansowanie udziału nauczycieli w Podyplomowych Studiach z Wiedzy o Regionie (druk VI/771).*
- 7. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego wysokości stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość nagród ze specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli, szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie (druk VI/775a).*
- 8. Podjęcie uchwały w sprawie podjęcia działań zmierzających do wyrażenia woli przystąpienia do wspólnego prowadzenia instytucji kultury pod nazwą „Dom*

- Pracy Twórczej im. Jerzego Pilcha w Wiśle” jako wspólnej samorządowej instytucji kultury Miasta Wisła i Województwa Śląskiego (druk VI/772).*
9. *Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia organizatorowi publicznego transportu zbiorowego zadania własnego Województwa Śląskiego (druk VI/770).*
  10. *Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”, przyjętego uchwałą Nr VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 roku (druk VI/774a).*
  11. *Podjęcie uchwały w sprawie trybu zgłaszania przez Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego wniosku o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej (druk VI/773).*
  12. *Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zmiany uchwał Nr I/36/5/2001 i I/36/6/2001 z dnia 11 czerwca 2001 roku w sprawie „Ustanowienia herbu Województwa Śląskiego” oraz „Ustanowienia flag Województwa Śląskiego” (druk VI/776).*
  13. *Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Województwa Śląskiego (druk VI/777).*
  14. *Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Województwa Śląskiego (druk VI/778).*
  15. *Podjęcie uchwał w sprawie zmian w składach Komisji Sejmiku (druki VI/779 ÷ 786 oraz VI/789).*
  16. *Podjęcie uchwały w sprawie uzgodnienia projektu statutu Filharmonii Częstochowskiej im. Bronisława Hubermana, jako wspólnej samorządowej instytucji kultury Miasta Częstochowa i Województwa Śląskiego (druk VI/790).*
  17. *Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.*
  18. *Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.*
  19. *Zamknięcie sesji Sejmiku.*

3. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2023-2035 (druk VI/767):

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...i bardzo proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ...[radny Marek Kopel, z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję ! Czy inne komisje zajmowały się tym projektem ? ... Nie widzę ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie, bądź punkt wymaga jakiegoś jeszcze wyjaśnienia ? ... Jeżeli nie ma, przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za

35

przeciw   0
wstrzym.   3

4. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2023 rok (druk VI/768):

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...i podobnie tutaj poproszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ...[radny Marek Kopel, z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Czy były też opinie innych komisji ? ... Nie ma ! Dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? Zgłasza się Radny Szczęsny, tak ? Udzielam zatem głosu !

- **radny Jarosław Szczęsny** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Panie i Panowie Radni ! Ja bym chciał tylko uzyskać dodatkowe uzasadnienie do tego projektu. Mamy w uzasadnieniu taką informację, że jeżeli chodzi o zmiany środków, przesunięcie pomiędzy poszczególnymi działami, że *dział 926* w kwocie 1 mln 100 [tys.] zł na organizację wydarzeń przez jednostkę budżetową *Stadion Śląski* w Chorzowie. Czy mógłbym wiedzieć o jakie to wydarzenia chodzi ? Na jakie to wydarzenie te środki zostaną przesunięte ? I drugie – z *działu 600* kwotę 4 mln 550 tys. do *działu 810* na dopłaty do spółki *Stadion Śląski* sp. z o.o. w likwidacji, celem uzupełnienia środków na ustanowienie zabezpieczenia zobowiązania podatkowego względem Miasta Chorzów tytułem podatku od nieruchomości za lata 2019-2023, czyli ja rozumiem, że *Stadion Śląski* w ogóle nie płacił podatku od nieruchomości, czyli jeden z podstawowych kosztów, które powinien ponosić ? I czy teraz w tej kwocie, oprócz należności głównej, są jeszcze ujęte odsetki, bo rozumiem, że przez tyle lat *Stadion* nie płacił, to będziemy zobowiązani po prostu pokryć te środki ? Kiedyś też na Komisji Sportu była też informacja, jak żeśmy dyskutowali w kwestii rozgrywek Ruchu Chorzów na *Stadionie Śląskim*, żeby wystąpić do Miasta o umorzenie w pełni albo w części tych podatków od nieruchomości, związane z tym, że drużyna miejska, czyli Ruch Chorzów, będzie rozgrywała mecze na *Stadionie Śląskim*. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...nie widzę więcej próśb o głos. Panie Marszałku ! Pan osobiście czy ktoś...?

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – może w dwóch wątkach, jeszcze ewentualnie Mecenas Koczar to uzupełni. Pierwsza sprawa to jest to co Pan Radny bardzo lubi – imprezy, wydarzenia, zawsze Pan prosi o zaproszenia. Chodzi tutaj oczywiście o sylwester na *Stadionie Śląskim* czy w sąsiedztwie stadionu, jak to czynimy zawsze z Telewizją *Polsat*. Zawsze Pan potem zabiega o te zaproszenia, więc jak Pan zgłaszuje za, będzie Pan mógł znowu o to zabiegać. Druga sprawa dotyczy

historii, która ma więcej niż ta kadencja, czyli interpretacji podatku od nieruchomości, który się toczył pomiędzy *Stadionem* a Miastem, i póki co wyrok jest niekorzystny dla Województwa, dlatego chcemy zabezpieczyć te środki na ewentualną spłatę kwestii związanych z podatkami. No jest to należne, mamy te środki, możemy tu przesunąć, wolimy się zabezpieczyć. Oczywiście jest odwołanie się od tej decyzji, sprawa ma swoje dalsze postępowanie, no jest spór interpretacyjny. Może niekoniecznie będzie to ta kwota, może będzie niższa, więc czekamy na ostateczne decyzje sądów w tym zakresie, ale ten spór się toczy chyba 6-7 lat mniej więcej. Decyzja pierwsza jest dla nas niekorzystna, od której się *Stadion* odwołuje, no i czekamy na rozstrzygnięcie, ale wolimy się zabezpieczyć, mamy takie możliwości. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję ! A zatem możemy przystąpić do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	37
przeciw	1
wstrzym.	2

5. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2023 rok (druk VI/769):

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...i poproszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ...[radny Marek Kopel, z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Poproszę również o opinię Komisji Edukacji, Nauki i Kultury ...[radny Tadeusz Sławek, z miejsca: opinia komisji jest pozytywna]... dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę ! A zatem przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	40
przeciw	0
wstrzym.	0

6. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia w 2023 roku pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa

śląskiego na dofinansowanie udziału nauczycieli w Podyplomowych Studiach z Wiedzy o Regionie (druk VI/771):

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...poproszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ...[radny Marek Kopel, z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury ...[radny Tadeusz Sławek, z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję ! I czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	39
przeciw	0
wstrzym.	0

7. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego wysokości stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość nagród ze specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli, szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie (druk VI/775a):

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...i poproszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ...[radny Marek Kopel, z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję ! Proszę o przedstawienie również opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury ...[radny Tadeusz Sławek, z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! I proszę o przedstawienie opinii Komisji Statutowo-Regulaminowej ...[radna Dorota Konieczny-Simela, z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Czy ktoś z Państwa chciałby zabrać w tym punkcie głos ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	40
przeciw	0
wstrzym.	0

8. Podjęcie uchwały w sprawie podjęcia działań zmierzających do wyrażenia woli przystąpienia do wspólnego prowadzenia instytucji kultury pod nazwą „Dom Pracy Twórczej im. Jerzego Pilcha w Wiśle” jako wspólnej samorządowej instytucji kultury Miasta Wisła i Województwa Śląskiego (druk VI/772):

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...i poproszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów ...[radny Marek Kopel, z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Poproszę również o przedstawienie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury ...[radny Tadeusz Sławek, z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Widzę, że się już radni zgłaszają do zabrania głosu. Udzielam głosu Panu Radnemu Stanisławowi Baczyńskiemu !

- **radny Stanisław Baczyński** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Panie i Panowie Radni ! Szanowni Zaproszeni Goście ! Ja chciałbym wpisać się w ten kierunek, który tutaj co sesję ma miejsce, co posiedzenie Sejmiku, no bo raz przejmujemy do współprowadzenia filharmonię, teraz szpital, teraz ośrodek kultury. Uważam, że to jest ruch dobry, bo wiecie Państwo, im więcej jest *Województwa w województwie*, to jest lepiej. To jest taka, jak bym miał ocenić czy powiedzieć o wartości dodanej, to powiem, że wartością dodaną będzie to, że w końcu ludzie zaczną rozróżniać co jest samorządową częścią Województwa i jest współprowadzone przez Województwo, a co jest województwem administrowanym przez Wojewodę. Ale Szanowni Państwo ! Przy tej okazji postanowiłem się odważyć i zabrać głos jeszcze w tym samym temacie, chociaż dotyczącym innej placówki. Otóż od dłuższego czasu radni z tego subregionu południowego zabiegają o współprowadzenie *Etnoparku* w Ślemieniu. To jest taki skansen prowadzony przez gminę i był taki moment, kiedy już te statuty były prawie uzgodnione, była jakaś wola i chęć porozumienia. Umarło to jakąś śmiercią naturalną czy nienaturalną, tego nie wiem, ale w dalszym ciągu składamy do Pana Marszałka interpelacje, zapytania i ostatnio otrzymaliśmy taką informację, za co bardzo serdecznie dziękuję, że Pan Marszałek wystąpi do Wójta Gminy Ślemień w zakresie informacji co do pozyskania gruntu. Chciałbym zapytać w tym punkcie, jak toczą się te rozmowy, w którym to idzie kierunku, i czy możemy liczyć na to, że na obrzeżach województwa śląskiego, praktycznie przy granicy z Małopolską, będzie również placówka kultury współprowadzona przez Województwo Śląskie ?

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję ! Udzielam głosu, Radny Tadeusz Sławek !

- **radny Tadeusz Sławek** – Panie Przewodniczący ! ... Przepraszam, Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Bardzo też dziękuję Panu ... Koledze

Baczyńskiemu za poruszenie tego tematu, ponieważ na naszym ostatnim spotkaniu Komisji Edukacji, Nauki i Kultury rozważaliśmy nie tylko kwestie naszej inicjatywy, czy też naszego udziału w inicjatywie Domu Pracy Twórczej im. Jerzego Pilcha w Wiśle, uważając, że przejęcie schedy i uczynienie z miejsca po wybitnym pisarzu europejskiej rangi, co najmniej, jeśli nie światowej, bo był przetłumaczony na wiele języków, jest jakby naszym zobowiązaniem wobec regionu, ale także mówiliśmy o tym – i to chciałbym też polecić uwadze Pana Marszałka i Państwu członkom Zarządu – że jest też obowiązkiem naszym wyciągnięcie ręki w stronę placówek kulturalnych, które znajdują się, mówiąc najogólniej, w subregionach. I że jeżeli mówimy o transformacji Śląska, z całym szacunkiem oczywiście dla odrębności, co widać wyraźnie było w wystąpieniu Pani Koleżanki Biegun, Żywiecczyzny i wszelkich innych ośrodków, które być może bardzo poczuwają się do swojej odrębności, swojej kultury, to jednak wydaje nam się – taki był tenor naszej dyskusji – że opracowanie pewnego programu, w którym rzeczywiście każdy ten tzw. subregion miałby instytucje kultury, a przecież chcemy Śląsk transformować m.in. przez kulturę, której uczestnikiem i współprowadzącym, i niejako mentorem po części, byłby samorząd Województwa, byłoby niezwykle cennym i takim długofalowym zamierzeniem. Zatem dziękuję Panu Baczyńskiemu za powrót do tego tematu, bo też wydaje nam się, że jest to temat bardzo ważny, a Państwu dziękuję za wsparcie inicjatywy współuczestniczenia w prowadzeniu Domu Pracy Twórczej im. Jerzego Pilcha. Wspomnę też jeszcze, że już w tym roku po raz trzeci obędzie *Festiwal Granatowe Góry*, który ściąga do Wisły ... pod patronatem Jerzego Pilcha, setki, właściwie chyba już w tej chwili to w tysiące idzie, uczestników. Dziękuję Państwu bardzo !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję ! Udzielam głosu Panu Radnemu Piotrowi Czarnynodze !

- **radny Piotr Czarnynoga** – Panie Przewodniczący ! Wysoki Sejmiku ! Szanowny Zarządzie ! Chciałbym jeszcze dołożyć do tego, co powiedział mój przedmówca, Pan Profesor Sławek, argument, który padł na ostatnim posiedzeniu Komisji Edukacji, Nauki i Kultury. Proszę Państwa ! To jest ważne, że kiedy przekształcamy województwo śląskie, wzmacniamy rolę kultury w województwie śląskim. Jednym z elementów tego jest wzmacnianie instytucji, które działają na rzecz kultury. Jeśli jednak mamy 21 swoich instytucji, to żeby to się wszystko udawało, żebyśmy mogli uruchomić wspólnie z Burmistrzem Wisły Dom Pracy Twórczej sławnego pisarza, Pana Pilcha, to ważne jest żeby cały Zarząd Województwa Śląskiego, nie tylko osobiście Pan Marszałek, przedkładali tą troskę, patrząc na budżet i do tej pory przez cztery lata, kiedy mieliśmy tu trochę do powiedzenia w rządzeniu Województwem Śląskim, to się udało. Budżet znacząco, w wymiarze finansowym, dla kultury został zwiększony. Jeśli ta tendencja będzie utrzymana, to ja też zmieniam zdanie, na komisji miałem

wątpliwości, zagłosuję dzisiaj za powstaniem tej instytucji, ale jednocześnie proszę Pana Marszałka i cały Zarząd Województwa Śląskiego żeby wraz ze wzrostem liczby instytucji znacząco rósł też budżet na rzecz instytucji kultury. Wyrażam także wątpliwość, którą wyraziłem na posiedzeniu komisji, dlaczego w tym układzie, w którym wzmocniamy po kolei instytucje kultury w Częstochowie, teraz w Wiśle – za chwilę zapewne będziemy mówili o następnych miejscach – dlaczego w tym układzie, w tym montażu finansowym brakuje średniego szczebla samorządu, czyli powiatu ? Patrząc na budżety województw, powiatów i gmin, wiemy, że niezależnie od tego czy popatrzymy na te budżety z punktu widzenia takiego wskaźnika dochodów *per capita*, czy innych wskaźników budżetowych, relatywnie budżet własny – nie mówię o środkach europejskich, różnych zewnętrznych – relatywnie najniższy jest nasz budżet, budżet Województwa Śląskiego. Najmocniejsze są budżety gmin, szczególnie miast na prawach powiatu – myślimy o Częstochowie. No ale przecież w środku tej siły budżetowej mieszczą się powiaty. Chciałbym jednak wyraźnie usłyszeć – i stawiam takie pytanie w stosunku do Marszałka – dlaczego w tym montażu finansowym brakuje udziału powiatów ? Dziękuję za uwagę !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękujemy ! Nie widzę więcej osób zgłaszających się, a zatem przystępujemy do głosowania ... Dobrze ! Zapraszam, Panie Marszałku !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – mam nadzieję, że Pan Radny Czarnynoga w grudniu zagłosuje za budżetem na kulturę i całym budżetem Województwa na przyszły rok, a nie powie, że: *no wiecie, rozumiecie, to jest dobre, ale my tego nie poprzemy* – więc tutaj, Piotrze Drogi, trzymam Cię za słowo, będę wnikliwie obserwował jak zagłosowałeś. Ten budżet na przyszły rok zdecydowanie jest większy, ale to Państwo za chwilę zobaczycie na komisjach. Z drugiej strony, Szanowni Państwo, odnośnie wypowiedzi Pana Radnego Baczyńskiego – no teren Ślemienia na dzień dzisiejszy jest własnością Lasów Państwowych, taka jest historia, a więc szczerze ? No to Pan Wójt trochę nie zadbał o to, bo to powinno być gminne, jest to umowa użyczenia. A więc tam historia jest naprawdę poplątana, bo uważam, jak to powinno być przejęte, czy w jakiś stopniu współprowadzone, to powinna być jasna decyzja właścicielska, do kogo należy teren, bo nie będziemy inwestować w coś, co może być nie nasze. Umowa użyczenia, no daje jasno użyczającemu ... temu, który użycza, i temu, który bierze w użyczenie, prawa i obowiązki. Więc pomimo woli i chęci od paru lat i wsparcia finansowego Ślemienia, no jednak trochę to od strony takiej zarządzającej, w mojej ocenie, no nie spełnia takich kryteriów, które byśmy chcieli mieć jasne, czyste i klarowne, bo ta struktura po prostu jest taka, jaka jest. Nie należy to do Gminy, tylko do Lasów Państwowych, taka jest informacja, którą dzisiaj uzyskałem. Myślę, że to wyczerpuje jakąkolwiek dyskusję w tym zakresie. Co do powiatów – nie spotkałem się jeszcze z żadnym starostą, który by był

chętny na współprowadzenie czegokolwiek, jak Pan Radny Czarnynoga mi go przyprowadzi i powie: *Panie Marszałku, tu jest Pan Starosta XYZ, który chce to współprowadzić*, ja Pana naprawdę wyściskam i postawię dobry trunek na to, żeby jak już to wszystko się uda, moglibyśmy to razem skosztować. Przeważnie spotykamy się z historiami, że starości chcą nam coś przekazywać, co jest w trudnej sytuacji, nie będę tutaj mówił o jakichś rzeczach, możemy zacząć od dróg, możemy zacząć od szpitali – wręcz jest sytuacja odwrotna – ale jak Pan Radny jest taki sprawczy, to ja chętnie z tej sprawczości skorzystam. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	39
przeciw	0
wstrzym.	1

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Ponieważ dotarła Pani Radna Baczyńska, musimy na nowo przeliczyć kworum. Czy Pani Radna już gotowa jest żeby ... Proszę o potwierdzenie kworum przez naciśnięcie przycisku *kworum* ... na sali mamy obecnych 41 osób, radnych, więc przybyła jedna osoba, a zatem dziękuję, mamy kworum do dalszych obrad i przechodzimy do procedowania następnego punktu...

9. Podjęcie uchwały w sprawie powierzenia organizatorowi publicznego transportu zbiorowego zadania własnego Województwa Śląskiego (druk VI/770):

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...i poproszę o przedstawienie opinii Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego ...[radna Renata Caban, z miejsca: komisja zaopiniowała pozytywnie]... dziękuję ! Czy ktoś z Państwa chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Jeśli nie, to przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	40
przeciw	0
wstrzym.	0

10. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia aktualizacji „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”, przyjętego uchwałą Nr VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 roku (druk VI/774a):

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...i proszę o przedstawienie opinii Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej ...[radna Katarzyna Stachowicz, z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję ! Proszę o przedstawienie opinii doraźnej Komisji do Spraw Klimatu ...[radna Iwona Jelonek z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Proszę o przedstawienie również opinii Komisji Statutowo-Regulaminowej ...[radna Dorota Konieczny-Simela, z miejsca: komisja wydała pozytywną opinię]... dziękuję ! I czy ktoś z Państwa chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Może tutaj do Pana Radnego Kawuloka, że najpierw dopuszczę Pana Marszałka Czopika. Zapraszam !

- **Wicemarszałek Łukasz Czopik** – Szanowni Państwo ! Gwoli wprowadzenia do tego projektu uchwały, ponieważ bardzo dziękuję za sygnały dotyczące wątpliwości co do – po pierwsze, genezy – a po drugie, zakresu tego dość obszernego programu aktualizacji. Otóż, po pierwsze, dementuję wszystkie głosy, które dochodziły do mnie, że jest to uznaniowa inicjatywa Zarządu Województwa. Otóż zgodnie z art. 91 ust. 9 c *Prawo ochrony środowiska*, każdy samorząd, na którego terenie uchwalono już *program ochrony powietrza*, a takim jest Województwo Śląskie, w którym doszło do kolejnych przekroczeń bądź naruszenia standardów ochrony powietrza, zobligowany jest w ciągu trzech lat od stwierdzenia tychże naruszeń, do aktualizacji tego programu, właśnie po to żeby zweryfikować przyjęte pierwotnie narzędzia służące do poprawy jakości ochrony środowiska. I tak to jest w naszym przypadku. Niestety, stężenia pyłów i standardy jakości powietrza zostały u nas naruszone i są ciągle wyższe niż te oczekiwane wartości referencyjne, dlatego na mocy przepisów ustawowych zobligowani byliśmy do tego, by taką aktualizację przeprowadzić. Uspokajam jednak, że nie jest to inicjatywa, która ma zaostrzyć, wprowadzić dodatkowe restrykcje, czy w jakikolwiek sposób wywrócić to co przyjęła już, mająca kilka lat, ustawa antysmogowa. My w oparciu o tę aktualizację skupiamy się tak naprawdę na czterech podstawowych obszarach – na wyeliminowaniu do 2026 roku źródeł ciepła, tych pozaklasowych, czyli tych, które nie spełniają żadnej z klas uregulowanych w przepisach. Skupiamy się na działalności edukacyjnej i promocyjnej jeśli idzie o takie proekologiczne zachowania, zarówno jednostek organizacyjnych przedsiębiorców, jak i obywateli i indywidualne gospodarstwa. Kładziemy nacisk na kontrolę realizacji zapisów, tych pierwotnych z *uchwały antysmogowej* związanych z wykorzystaniem opału z odpowiednią klasą energetyczną, czy to węgla, czy to innych źródeł ciepła. I w końcu, taką powiedziałbym nowinką, ze względu na to, że na niektórych odcinkach wokół autostrady A4 stwierdzono przekroczenia będące efektem wzmożonego ruchu

transportowego, to ta aktualizacja wprowadza zalecenie, by w sposób ściślejszy stosować tzw. *zielone zamówienia publiczne*, a zielone zamówienia publiczne sprowadzają się do tego, że w postępowaniach przetargowych organizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego nacisk ma być kładziony na to, by ewentualne pojazdy, które są wykorzystywane w trakcie realizowania zamówień, spełniały, po pierwsze normę tę *Euro 6*, a po drugie w przypadku maszyn i ciężkiego sprzętu, był on wyposażony w filtr cząstek stałych. I tak naprawdę do tego sprowadzają się te działania aktualizacyjne. Wykonawca, który na nasze zlecenie opracował zarówno tę część badawczą, jak i tę aktualizację, stwierdza – czemu departament i ja również przyklaskujemy – że przyjąwszy te cztery obszary, nie ma potrzeby do wprowadzenia dodatkowych restrykcji, nie ma potrzeby wprowadzania zastrzeżeń, a opieramy się na *uchwale antysmogowej* i wydanych w oparciu o nią późniejszych aktach, no powiedziałbym, operacjonalizujących cele w niej określone. Taka jest też geneza tego projektu uchwały, takie są założenia aktualizacji, więc uspokajam tych, którzy mieli wątpliwości co do tego czy to nie jest przypadkiem zamach na polski węgiel, na górnictwo czy na swobodę gospodarstw rodzinnych, które wykorzystują takie czy inne paliwa. To nie ten kierunek, to jest raczej ewaluacja dotychczasowych zapisów, oparta i realizowana w odniesieniu czy też w założeniu do aktualnie obowiązujących, zarówno *Prawa ochrony środowiska*, jak i rozporządzenia regulującego uchwalanie tychże programów z bodaj 2019 roku. Tyle, zachęcam i bardzo też dziękuję za te inicjatywy i za te pytania, które się pojawiały, bo to jest bardzo obszerny, bardzo istotny materiał, a cieszę się, że budzi zainteresowanie, no bo województwo śląskie potrzebuje go jak przysłowiowa kania dżdżu. Więc polecam się Państwa uwadze, zachęcam i proszę o głosowanie za tą aktualizacją, no bo to kolejny krok do tego, by powietrze w województwie śląskim było jeszcze czystsze. Bardzo Państwu dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękujemy za wyjaśnienia ! Widzę, że chyba jeszcze są pytania albo konieczność zabrania głosu. I tak w kolejności radny Jan Kawulok, udzielam głosu !
- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Koleżanki i Koledzy Radni, ale też Goście ! Materiał, który otrzymaliśmy w pierwszej wersji, no on nie był dostępny, tylko na stronie internetowej, ale potem, no mam wersję papierową – i tak starałem się tę materiał przejrzeć, ocenić. Oczywiście, ponieważ nie ma żadnych zastrzeżeń, że on tam coś zaostrza, straszy, natomiast, ponieważ tak się składa, że miałem tą przyjemność głosować nad *uchwałą antysmogową* w 2017 roku i była to uchwała, która chyba najbardziej się odbiła nam jako radnym, to znaczy w każdej gminie spotkania, od skrajnych odbiorów – bardzo negatywne, bardzo pozytywne – ale uważam, że oczywiście uchwała była bardzo dobra. Również, no w poprzednich czterech latach jako Przewodniczący Sejmiku miałem przyjemność brać udział

dwu- czy trzykrotnie w posiedzeniu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, gdzie też temat był tym tematem wiodącym. I pierwsza sprawa, która mnie jak gdyby zaskoczyła, ponieważ tego nie ma w samym programie, ale jest w tej informacji wstępnej, że bardzo mało gmin i powiatów wniosło uwagi, opinie pozytywne, negatywne. I tu bardzo bym prosił, ponieważ chciałbym wiedzieć, które gminy dały opinię, bo tu wynika, że negatywne było tylko sześć gmin i dwa powiaty, co przy tej dyskusji, którą przeżyłem przez te sześć lat, jest niezwykle ciekawym, że tak powiem, spostrzeżeniem, więc jeżeliby można tutaj wymienić gminy i powiaty, które dały opinię – opinię, czy pozytywną, czy negatywną – to oczywiście sprawa bardzo istotna. Druga sprawa to jest objętość tego dokumentu. Ja tutaj kiedyś powiedziałem na posiedzeniu przy okazji takiego programu służby zdrowia, że niemiecki ma 129 stron, nasz ma 1200 i chyba czasami mamy takie wrażenie, że te programy piszemy żeby ich nikt nie czytał. I tak samo w tym dokumencie są rzeczy, które można by spokojnie pominąć i ten dokument, może 150 stron, byłby o wiele przyjaźniejszy dla odbiorcy i wtedy wszyscy na pewno by go przeczytali, tych wątpliwości by nie było, które są. Ja tutaj sobie pozwoliłem pewne rzeczy pozaznaczać: definicja mikrogramu, narodowego funduszu: co to jest – nie wiem, czy to raczej każdy radny już nie wie. Na pewno z takich ważnych spraw, to jest koszt realizacji, tu jest powiedziane, przeczytam: *koszt redukcji emisji sektora komunalnego bytowego wyznaczony na podstawie wymaganej do likwidacji liczby wynosi 8,5 miliarda zł.* To jest niezwykle ważna informacja, ale która już potem nie ma w dalszej części opracowania jakiegoś realnego przeniesienia. No tak samo tutaj w opracowaniu, podstawy prawne – ja myślę, że powołanie jako podstawę prawną Kodeks Cywilny, Kodeks Karny, no to chyba jest, tu jest chyba trzy czy cztery strony jest podstawy prawnej, no wiadomo, że całość ustawodawstwa obowiązuje, ale podstawą prawną to jest jedna, konkretna ustawa. Potem mamy taki zapis, który chyba wynika z tego, że robiły to osoby nie z naszego województwa, bo jest takie sformułowanie, że opracowanie – to dotyczy mojego terenu – obejmuje Pogórze Cieszyńskie, Podbeskidzie oraz Beskid Śląsko-Żywiecki. Nie umiem, jak gdyby ... no bo *Podbeskidzie* nie ma pojęcia geograficznego, ono ma tam pewne uwarunkowania ostatnich lat. Potem na stronie 57, no chyba jest wyraźny błąd, bo są wykresy, gdzie jest na jednym wykresie pisze, że dane z *ulicy Kossak-Szczuckiej*, a drugie jest to samo, tylko *Kossak-Szczuckiej*, bez tego *ul.* – tak, że też myślę, że tu chyba było coś niedograne albo też te punkty pomiarowe są tak niefortunnie polecone. No potem jest oczywiście udział procentowy, jak gdyby w poszczególnych zanieczyszczeniach, jeżeli np. chodzi o PM 10, no tu jest faktycznie komunalno-bytowa, ten udział, jeżeli w jednym regionie na 677 jest 530 komunalno-bytowych, czyli wiadomo, że na tym się trzeba skoncentrować, jeśli chodzi o tego... No i szacunkowa redukcja – autorzy generalnie przyjęli, że nie będzie potrzeby robienia tego programu za kilka lat, bo już będzie dobrze. No niestety, nie jestem aż takim optymistą, oczywiście, program jest potrzebny i wynika z przepisów prawa, bo... tutaj kolejna moja adnotacja, to jest, no tak jak

powiedziałem, brałem udział w posiedzeniu tych związków – Śląski Związek Gmin i Powiatów – i tutaj powołujemy się, że gminy mają opracować te swoje regulaminy na podstawie wytycznych tego Śląskiego Związku Gmin i Powiatów. Być może, że te wytyczne w tej chwili są, bo wtedy był olbrzymi problem żeby one powstały. Gminy małe miały zupełnie inną wizję, niż gminy duże i tutaj nie było porozumienia w ramach tego związku. No i kolejna rzecz jeśli chodzi o ten program śląski, bo jest ten podział, te kwoty już potem w rozbiciu na poszczególne – to co Pan Marszałek powiedział – te cztery czy pięć grup, no to już 872 mln w jednym roku, w kolejnych to jest podzielone – to jest bardzo duża kwota. No i to, co najbardziej budzi moje wątpliwości, autorzy przyjęli, że wszystkie złe kotły wymienimy w tym okresie, do którego jest opracowanie, czyli na cztery lata rozłożyliśmy te działania. I np. gmina, tutaj mam, sobie wyznaczyłem Szczyrk, no 469 kotłów będzie wymieniać w każdym roku, tylko no jest to fajnie, tylko że oni przed tym, w tym roku mieli tylko 23. Czy jest realne żeby dwukrotnie więcej wymieniać kotłów niż robiliśmy dotychczas? Oczywiście Gmina Bieruń ten wskaźnik ma lepszy, bo wymienili 159, a teraz się im planuje 403 rocznie, czyli też wzrost prawie trzykrotny ... czyli zawsze jestem zwolennikiem materiałów, że tak powiem, realnych i tutaj myślę, że to jest chyba sedno sprawy, że autorzy zrobili coś takiego, że za cztery lata musi być w tym województwie dobrze. My jako radni, no przyjmujemy ten program, podejrzewam, bo tak to wynika z pewnej logiki, natomiast ten apel, który dałem na początku, żeby jednak tutaj padło z mównicy, no nazwa tych gmin i powiatów, które wniosły opinię – obojętnie czy pozytywną, czy negatywną – jest bardzo istotne, bo faktycznie ten zapis o kontroli straży miejskiej, czy też tej kontroli, którą wyznacza wójt gminy, gdzie nie ma straży miejskiej, one budziły niesamowite wątpliwości i krytykę nas jako radnych, że dajemy zadania nierealizowalne. Tak że tutaj bardzo bym prosił żeby ta sprawa padła, jak do tego podejść. No i oczywiście to od czego zacząłem, praktycznie od strony 350 do końca mamy wykresy. Dzisiaj każdy, kto pracuje w Excelu, wie, że jak się ma tabelkę 4 na 4, to można zrobić wykresów kilkaset, to nie jest problemem, i tak to tu jest. To jest po prostu cały ten koniec, to jest to samo co jest w środku, tylko w formie wykresów, tam kolorowej itd. Tak, że jestem człowiekiem relatywnie starej daty, który lubi wersję papierową, który lubi materiał, który jest przystępny – a myślę, że taką granicą to jest tam 150-200 stron – i wtedy ten materiał można bardziej analizować, dyskutować. Tak, że to są moje uwagi, nie na zasadzie, że tu krytykuję pewne rozwiązania, tylko metodyka, która tutaj została przyjęta, ona jest bardzo optymistyczna, gorzej z realizacją. Jeszcze raz uważam, że rozwiązanie, któreśmy przyjęli w 2018 roku, bardzo trudne, bardzo ambitne – i to, co Pan Marszałek powiedział, my tego generalnie nie zmieniamy, to jest tylko jak gdyby wytyczne w jaki sposób to realizować w sposób praktyczny. Jeżeli faktycznie, no bo nie ma co ukrywać, my tu dajemy olbrzymi ciężar, też finansowy na gminy i powiaty, więc jeżeli to nie było krytykowane poprzez opinie, no to tylko się trzeba cieszyć z tego powodu – no chyba że przyczyną

braku tych opinii było przestraszenie się objętością tych dokumentów. Dziękuję bardzo !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękujemy Panie Radny ! No i patrzę tutaj w kierunku koleżanek, które przewodniczą stosownym Komisjom: Ochrony Środowiska i Klimatu. No ja tu widzę w tym ewidentną reklamę kolejnego kandydata do tych dwóch zacnych komisji. Zaproście Pana Radnego Kawuloka, a głos udzielam kolejnemu Radnemu, Panu Przemysławowi Wydrze !
- **radny Przemysław Wydra** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Koledzy, Koleżanki ! Ja oczywiście jestem członkiem Komisji Ochrony Środowiska i brałem udział w dyskusji na temat tego projektu, natomiast w wyniku rozmowy z moimi koleżankami, kolegami z klubu z tego subregionu południowego, nasunęło mi się kolejne pytanie dotyczące naszej współpracy z naszymi południowymi sąsiadami, bo jak wiemy, wprowadzamy różnego rodzaju projekty, natomiast jak to wygląda we współpracy z Czechami, ze Słowakami ? Wiem, że współpracujemy w dziedzinie turystyki, innych spraw, a które z tych projektów, które my zgłaszamy, są również realizowane w Czechach, na Słowacji ? Jak wiemy, zanieczyszczenia też są w Strefie Schengen i też nie przestrzegają granic. Koledzy, koleżanki mówią właśnie, że kiedy wieje od zachodu, od południowego zachodu, no te zanieczyszczenia do nich tam przychodzą. Na Słowacji np., nie wiem, czy to jest prawda, pali się niesz sezonowanym drewnem, więc tych wątpliwości jest troszeczkę. Czy podejmujemy jakieś działania koordynacyjne dotyczące jakości powietrza w naszych krajach ? Dziękuję bardzo !
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! I kolejny radny zgłaszający się do... widzę zgłoszenie *ad vocem*, tak ? Bardzo proszę !
- **radny Jan Kawulok** – przepraszam, że w tym trybie, ale taka piękna rekomendacja ze strony Pana Przewodniczącego, żebym był w Komisji Środowiska, no musiała się spotkać z reakcją, natomiast mam tak wspaniałych przewodniczących w Komisji Budżetu, Zdrowia i w Komisji Statutowej, że na razie zostanę w tych trzech, a w więcej nie można być. Dziękuję !
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – ale zaproszenie jest aktualne. Udzielam głosu zatem Radnemu Zbigniewowi Przedpełskiemu !
- **radny Zbigniew Przedpełski** – dziękuję bardzo ! Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Szanowni Państwo ! Ja oczywiście zagłosuję za przedłożonym nam dokumentem, bo kto z nas mógłby być przeciwko poprawie jakości powietrza ? Chyba wszyscy

jestem za osiągnięciami na tym polu, natomiast przyznam się szczerze, Panie Marszałku – bo mówię to przede wszystkim do służb wojewódzkich, które opracowują to – no przyznam się, że uczynię to z pewnymi takimi wyrzutami sumienia. Bo ocenialiśmy, proszę mi wybaczyć, ale muszę tutaj zwrócić uwagę również na to, że nie wszystkim radnym dostarczono dokument, jak poprosiłem, żeby mi go dostarczyć w formie elektronicznej, to mi przekazano, że muszę go pobrać, bo on jest nieprzesyłalny. No rzeczywiście podziw, 105 megabajtów wyprodukować w dzisiejszych czasach, no to.., ja oczywiście znam człowieka, który w roku 2004 wyprodukował dokument w WORD-zie i miał 110 megabajtów na ówczesne czasy, ale dzisiejsze technologie informatyczne umożliwiają tworzenie łatwiejszych w obsłudze i przesyłce dokumentów. I ja przyznam się szczerze, że nawet przy obróbce normalnej, przesyłaniu tego PDF-a, wcale nienajgorszy komputer sprawiał mi kłopoty. Żeby to przeczytać, ten 400 stronicowy dokument, to trzeba było mieć cierpliwość, bo rwie się obraz i następują zatrzymania. No ale przy tej objętości, nie dziwota. Przechodząc do spraw poważniejszych, oczywiście potwierdzam, Panie Marszałku, no to jest wymóg materii ustawowej, że tego typu dokumenty, jak również dokumenty planowania energetycznego i wszystko to, co trzy lata tak praktycznie powinno być nowelizowane, natomiast pamiętam czasy też przyjmowania poprzedniego dokumentu i mam wrażenie, że tam były bardzo zbliżone uwagi. W odróżnieniu – wiadomo, proszę Państwa, gdzie dwóch Polaków, tam trzy zdania – przepraszam bardzo, ale w odróżnieniu od Przewodniczącego mojego klubu ja się tutaj zgodzić nie mogę, w tym dokumencie są obszary, które określiłbym, proszę mi wybaczyć Panie Marszałku, uznam je za wyjątkowo lakoniczne. Zgadzam się, jeżeli ustawa wymienia żeby wskazać źródła finansowania, to te źródła około strony tam 320, jak dobrze pamiętam, na kilku dosłownie, na kilku stronach zostały enumeratywnie wskazane. To znaczy wskazano, że NFOŚ, WFOŚ, i tam wypisano jeszcze, enumeratywnie wymieniono kilkanaście programów międzynarodowych, natomiast rzeczywiście wskazanie i oszacowanie chociażby, żeby tam się znalazło jakieś zgrubne oszacowanie ile też pieniędzy te gminy, bo zwrócmy uwagę, że nakładamy, przyjmując to, obowiązki jedynie na gminy, głównie. Gminy mają być realizatorem, stąd po raz powszechny przychylię się tutaj do głosu, że znikoma ilość jednostek samorządu terytorialnego, które to zaopiniowały podobno, dla mnie jest zjawiskiem kuriozalnym. Ale wskazuję jeszcze raz, że jakaś szacunkowa, która przydałaby się tutaj, liczba możliwych do uzyskania na realizację tych zadań pieniędzy, ma się moim zadaniem, ten brak, nijak do kwoty 8 miliardów 734 milionów z groszami potrzebnych na to pieniędzy, o ile dobrze pamiętam. No i na tym tle możemy, Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowny Panie Marszałku, Szanowni Państwo Radni, no możemy mieć znakomity humor, bo rzeczywiście ja oceniam, podobnie jak w tym przypadku zgadzam się znakomicie z moim przedmówcą Przewodniczącym, że zadania, które tam zostały wymienione, są bardzo optymistyczne. Jeżeli w niektórych przypadkach tam tempo wymiany tych źródeł ciepła ma – ni z tego,

ni z owego – wzrosnąć dwudziestokrotnie i trwać tak przez kolejne kilka lat, przychyliam się do życzeń żeby tak było.

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! A do głosu zapraszam Radnego Piotra Czarnynogę !

- **radny Piotr Czarnynoga** – Wysoki Sejmiku ! Szanowny Zarządzie ! Myślę, że wszystkim nam zależy żeby prawo, które uchwalamy, było realizowalne. Chcę wrócić do tych wątpliwości, które przedstawił radny Jan Kawulok, czy ten dokument jest do zrealizowania ? Jego twórcy byli w niełatwym położeniu, bo musieli uwzględnić ustawy, rozporządzenia i na to nie mamy wpływu, ale podstawą do tego opracowania i do tego dokumentu, i do tej uchwały Sejmiku, jest jednak jedna uchwała, na którą mamy wpływ, uchwała Nr V/36/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Ja dlatego w pełni przytoczyłem nazwę tej naszej uchwały, bo my ją w skrócie nazywamy *uchwałą antysmogową*, i ja chciałbym zapytać na ile ta zbyt ostra, jak życie pokazało, uchwała antysmogowa, będzie w najbliższym czasie przez nas, przez sejmik zmieniana, czy ewentualnie zlagadzana, np. na jakiś przejściowy okres czasu ? Oczywiście, inicjatywa należy do Zarządu i to pytanie kieruję do Zarządu Województwa Śląskiego, czy przewiduje w najbliższym czasie aktualizację, czy wydanie przez nas zezwoleń w formie ograniczenia czasowego na co najmniej dwa działania, o których za chwilę powiem. Ale dlaczego to jest potrzebne ? Zapominamy o problemach, bo dobrze jest być optymistycznie zapatrzonym na nadchodzącą zimę, ale kryzys energetyczny, wojna na Ukrainie, to nie wiemy na ile nas dotknie w tym roku. W zeszłym roku drastyczne ograniczenie dostaw węgla – jakoś żeśmy sobie z tym poradzili. Ale, proszę Państwa, czy pamiętamy o tym, że tak naprawdę chyba 99 %, no może się mylę, może 97 % kominków, które są zainstalowane na terenie województwa śląskiego, a którymi wielu naszych mieszkańców wspomaga ogrzewanie swoich domów, w szczególności jednorodzinnych, poprzez spalanie drewna, że te kominki są nielegalne i ten akt spalania i dogrzewania swoich mieszkań przez drewno jest, w oparciu o naszą ustawę antysmogową, nielegalny ? Czy zdajemy sobie sprawę, że miały węglowe, które od wielu lat są powszechne w użyciu, sprzedawane, kupowane – przejeżdżcie przez jedną, drugą, trzecią gminę, często składowane przed domem – czyli procedura nielegalna. Myśmy nawet w tym okresie kryzysowym nie doprowadzili do tego żeby np. na okres roku, na okres dwóch lat złagodzić zapisy naszej własnej, Sejmiku Województwa Śląskiego, uchwały antysmogowej. To są poważne problemy jeżeli my dzisiaj prosimy, czy w jakimś sensie poprzez ten dokument, zmuszamy gminy, poprzez straże miejskie i wiele innych narzędzi, no może też i policję, do represjonowania naszych mieszkańców, to zastanówmy się czy te represje są w każdym przypadku i w każdej sytuacji uzasadnione ? Kończę pytaniem czy przewidujemy zmiany –

mnie się wydaję, że na okres przejściowy, okres wojny po sąsiedzku, okres być może, mam nadzieję, że nie, kolejnej trudnej zimy – czy przewidujemy właśnie takie ograniczenia, o których mówię, w naszej uchwale antysmogowej ? Wysoki Sejmiku ! Dziękuję za uwagę !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – Marszałek Jakub Chelstowski !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – Szanowni Państwo ! Bo ta dyskusja może trwać godzinami, Pan Marszałek Czopik za chwilę Państwu te gminy, co Pan Przewodniczący Kawulok, wymieni, ale ja nie wiem, no ja mam wrażenie, że ta wypowiedź przed chwilą to nie ma nic wspólnego z rzeczywistością. Mamy środki unijne, które w przypadku realizacji Pana wniosku, Panie Radny, by były zagrożone na dzień dobry – myślę, że tu Pani Małgorzata Staś może to Panu dość dobrze wytłumaczyć. To jest, uważam, mało ambitny plan, który jest na dzień dzisiejszy, bo moglibyśmy to zrobić szybciej i się z tym problemem uporać. To co rynek pokazuje, to ja Państwu powiedziałem, że na alokację 179 milionów dla sektora komunalnego szeroko pojętego, wpłynęło wniosków na prawie 1 miliard 800 [mln], a więc zapotrzebowanie na rynku na walkę czy na zmianę transformacji na OZE jest bardzo duże, jest bardzo duża chęć tej zmiany. Co mamy, oponami palić ? Nie wiem, to do tego wrócić ? No to jest absurd jakiś, absolutnie absurd. To są lata zainwestowanych środków, mnóstwo osób zainwestowało we własne zdrowie, w ekologię, powinniśmy motywować, nagradzać – i nagradzamy te gminy, tych włodarzy, którzy chcą walczyć o czyste powietrze. Oczywiście, możemy narzekać, ale z drugiej strony, no przecież to nas truje, więc chcemy się truć, nie stawiać sobie ambitnych celów ? Musimy mieć wszystkie dokumenty zgodne z polityką Unii Europejskiej, bo z tej Unii Europejskiej bierzemy środki właśnie na te działania. Zawieszanie, ograniczanie czegokolwiek w tym zakresie, to jest cofnięcie się wstecz o epokę. Ta uchwała nie jest doskonała, ale w mojej ocenie mogła być ambitniejsza. Ale z drugiej strony uważam, idziemy w stopniu zrównoważonym, dlatego jakkolwiek jestem zdziwiony tutaj wypowiedziami kolegów, że powinniśmy coś zawiesić, zrobić... Absolutnie, uważam, że powinniśmy zrobić więcej. Szczerze mówiąc, pismo *Wspólnota* oceniło, że nasze nakłady na walkę na czyste powietrze w ostatnich latach są najwyższe w historii, ale przed nami dużo do zrobienia. Jak Państwo chcą oddychać brudnym powietrzem, truć własne dzieci, wnuki tym wszystkim, co się dzieje, no to gratuluję. Ja nie chcę i generalnie nie boję się zderzyć z opinią mieszkańców, czy im się to ... czy są za tym, czy za tamtym. Wręcz przeciwnie ! Trzeba jasno, twardo stawiać cele żeby nasze powietrze było lepsze. W okresie głębokiego smogu, kiedy PM 2,5, PM 10 jest zawyżony, to Szanowni Państwo, ilość udarów w naszym województwie jest bardzo wysoka i wiemy dobrze, że to jest połączone z jakością powietrza, więc mówimy o przyszłości i to naprawdę możemy tutaj trywializować, ale to jest walka o ludzkie życie. Zawieszanie

czegokolwiek, w ogóle grzebanie przy tym, jest absolutnie w mojej ocenie niedopuszczalne. Wręcz przeciwnie ! Trzeba to zaostrzyć żeby się z tym problemem się uporać szybciej. Może środki z KPO by się przydały tutaj do uruchomienia tych wszystkich programów transformacyjnych, no ale nie ma środków KPO, no i my musimy się z tym borykać sami. Może te środki się pojawią ? Może to będą szybkie ścieżki ? Nie wiem ! Mam nadzieję, że tak się stanie, bo tych potrzeb jest bardzo dużo, wniosków jest bardzo dużo i czy to fotowoltaika, pompy ciepła, czy szereg innych alternatywnych źródeł, naprawdę powoduje, że ludzie chcą wymieniać, chcą inwestować, no ale jak my nie będziemy dawali przykładu i kierunków, no to kto to ma dawać ? Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Udzielam głosu Panu Radnemu Stanisławowi Baczyńskiemu !

- **radny Stanisław Baczyński** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Walka o czyste powietrze to jest sfera poza dyskusją i wszyscyśmy powinni zrobić wszystko co możliwe, co w naszej mocy, żeby to powietrze było lepsze. Do tego ma być, temu służyć ma program, który mamy uchwalić. I o ile takie ogólne założenia tego programu, spisane na kartkach, to jest wytyczenie kierunku, pewien cel, o tyle posługiwanie się pewnego rodzaju statystyką to jest rzecz niewiarygodna. A najlepszy program to jest ten, który zostanie uchwalony i zrealizowany. Na tym polega sztuka uchwalania programu, czy to jest strategia, czy plan długofalowego rozwoju, czy nawet WPF. I ja, Szanowni Państwo, chciałbym coś powiedzieć od – bo mnie tak trochę kolega wywołał – od regionu, z którego pochodzę. Żywiecczyzna na przestrzeni ostatniego czasu poniosła ogromny wysiłek w zakresie gospodarki odpadami, w zakresie walki o czyste powietrze, również przy pomocy środków unijnych Urzędu Marszałkowskiego, i są tego efekty. Rzeczywiście, Szanowni Państwo ! I to można przyjechać do Żywca, można pojechać, pojeździć po tych wioskach, są efekty. Ale też nie ukrywajmy tego, że ludzie palili drzewem, palą drzewem i będą palić drzewem, więc zakazywanie palenia drzewem jest nonsensem. Tylko, że świadomy mieszkaniec pali drzewem suchym, o odpowiedniej wilgotności. I tu jest sztuka, i tu jest odpowiedź na to co gołym okiem widać za granicą, na Słowacji jak się pojedzie, że przy każdym budynku są sterty drzewa, które suszą się latami i mieszkańcy nimi palą. I to nie jest zagrożenie, zagrożenie jest czym innym, jest palenie mokrym drzewem albo palenie tymi paliwami, które wytwarzają dużo tych czynników szkodliwych. Ale miałem mówić o Żywiecczyźnie – więc, Szanowni Państwo, gospodarka odpadami, mnóstwo instalacji fotowoltaicznych, zatem mnóstwo pomp ciepła, i to jest wynik, nie zapisów tego programu, to jest wynik świadomości i z tego się bardzo cieszę, bo od samego początku, jak pracuję w samorządzie, to właśnie kładliśmy nacisk na świadomość, na szkolenia, na pokazywanie pewnych rzeczy, na rozmowy z mieszkańcami – trudne rozmowy z mieszkańcami – tak Szanowni Państwo !

I to przynosi wymierne efekty. Ja bym wszystkim Państwa zachęcał do tego żeby mniej przykładać wagę do tych zapisów statystycznych, a bardziej do tej idei zapisanej w tym programie – mamy cel: osiągnąć czyste powietrze. Zakazy, wiecie Państwo, jak to jest z zakazami, to jest nie do zrobienia. Jak wójt w gminie, gdzie ma cztery tysiące mieszkańców i wszyscy się ze wszystkimi znają, ma iść na kontrolę i powiedzieć: *no tak, wiesz, ale to nie ta wilgotność drzewa, bo nie ten opał*. Wiecie Państwo, to są rzeczy nie do wykonania, więc zgódźmy się co do tego, że mamy pewną szczytną ideę, mamy cel do osiągnięcia i ja osobiście wnioskuję, żeby większe środki przeznaczyć na edukację, na kształtowanie świadomości, a w ślad za tym wszystko można zrobić. Żywiecczyzna jest tego świetnym przykładem. Na rynku dzisiaj mamy od pomp ciepła, poprzez piece indukcyjne, poprzez kominki ekologiczne i wszystkie inne rzeczy – i to są wszystkie urządzenia, które służą do tego żeby nasze środowisko i nasze powietrze było czystsze. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! I poproszę do głosu Panią Radną Agnieszkę Biegun !

- **radna Agnieszka Biegun** – Szanowni Państwo ! Kolega Baczyński już powiedział część tego co ja chciałam powiedzieć, a ja chciałam się jeszcze odnieść tylko do słów Pana Marszałka, że Województwo nagradza gminy za prowadzenie odpowiedniej edukacji, czy programów związanych z czystym powietrzem. Tak, nagradza ! I znam taką gminę, która została nagrodzona takim laurem, po czym za parę tygodni dostała karę, już pieniężną, w związku z tym, że nie skontrolowała swoich mieszkańców czym palą w swoich piecach, czy jakich źródeł używają do ogrzewania swoich budynków. I to jest przykre. Ta uchwała daje po prostu narzędzia do tego żeby takie możliwości były podejmowane. Tak, że edukujemy, wspieramy, ale nie karajmy. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Uratowaliście Państwo sytuację, bo myślałem, że tutaj po wystąpieniu radnego Piotra Czarnynogi, że wyjdziemy z przekonaniem takim, że trzeba tą *uchwałę antysmogową* łagodzić, a ja chciałem zapytać, a gdzie głos co można zrobić żeby to powietrze było jak najlepsze ? I wtórując tutaj za Marszałkiem, żeby to zrobić jak najszybciej, bo to jest *clue* sprawy, bo to są nadmiarowe zgony, to są problemy ludzi dorosłych, seniorów, ale przede wszystkim dzieci. To im tworzymy bardzo fatalną przyszłość, tak, że na tym może zakończmy i przejdźmy do głosowania ...[głosy z sali]... To Panie Marszałku ! Zapraszam do odpowiedzi na pytania !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – rozmawiamy z Czechami, rozmawiamy ze Słowakami. W zależności od wiatru, czasami więcej smrodu idzie od nich do nas, a czasami więcej od nas do nich, no i taka jest odpowiedź, Panie Radny, bo myśmy o tym rozmawiali. I tu nie ma czegoś co by to modyfikowało, tak to

wygląda. Nie wiem jak udzielić odpowiedzi – te kraje mają swoje kompetencje, takie czy inne, nawet kiedyś z Wojewodą Wieczorkiem rozmawialiśmy na ten temat, że pomiary wskazują w różne dni, że i PM2.5, i PM10 często idzie od Republiki Czeskiej, a często idzie ze Śląska do Republiki Czeskiej, no na to nie mamy wpływu, więc nie wiem, o czym ta dyskusja, no bo co mam przytaczać, dane ? Te kraje działają wedle takich zasad, jakich działają, nie ma czegoś, co by nas tutaj w tym zakresie łączyło. Może w przyszłości się zdarzy ? Oby tak było, jakby trzy regiony razem miały swoją politykę antysmogową, ale to wymaga dużo, dużo, dużo różnych prac, więc to jest pełna odpowiedź, nie wiem, na jakie odpowiedzi nie było jeszcze ? Kwestia tylko gmin. Tyle, dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – łatwiej się rozmawia, jak się dobry samemu przykład daje. I zapraszam *ad vocem*, w kolejności – Pan Piotr Czarnynoga i Pan Przemysław Wydra.

- **radny Piotr Czarnynoga** – Wysoki Sejmiku ! Szanowny Zarządzie ! Ponieważ moje wystąpienie zostało zrozumiane zupełnie inaczej, niż je wypowiedziałem, zrozumienie tekstu, także mówionego, to wymaga pewnego wysiłku, także intelektualnego, ale także dobrej woli. W szczególności Pan Przewodniczący powiedział coś, z czym się zupełnie nie mogę zgodzić. Proszę Państwa ! Kiedy popatrzyście na dane z miasta Bierunia, gdzie wiele lat miałem w samorządzie gminnym wiele do powiedzenia, tak samo na terenie powiatu bieruńsko-łędzkiego, to zauważycie, że myśmy zaczęli prowadzić programy antysmogowe jeszcze zanim powstało Województwo Śląskie, czyli 30 lat temu. Od razu jak powstał Bieruń w całości żeśmy go zgazyfikowali i wymienialiśmy piece. Jestem ostatnią osobą na tej sali, która by była przeciwko czystemu powietrzu, ale proszę Państwa, jestem też tą osobą, która chciałaby zwolnić mieszkańców województwa śląskiego z ciężaru bycia, czy dokonywania codziennie wykroczeń, w sytuacji, w której palą miałem i palili miałem węglowym, bo było to jedyne dostępne źródło ogrzewania do ich pieców węglowych. I chciałbym także ten ciężar dokonywania wykroczeń zdjąć z wszystkich mieszkańców, którzy palą drewnem, tym wysuszonym – tym dwuletnim, trzyletnim, czteroletnim – w swoich kominkach, które nie posiadają certyfikatów, bo takie wymogi nałożyliśmy w naszej obowiązującej ustawie antysmogowej. Protestuję przeciwko temu, aby mnie nazywać zwolennikiem smogu, zabijania dzieci i takiej innej demagogii – ani jednym zdaniem, ani jednym słowem, nie zaliczałem się do tej grupy. Wprost przeciwnie ! Staram się, gdzie tylko mogę, jako samorządowiec doprowadzać do sytuacji, w której mamy możliwości dbania o czyste powietrze, ale także sytuacji, w której nie dyskryminujemy naszych mieszkańców, bo zabudowali trzy lata temu kominki, które nie mają certyfikatu i nielegalnie na dzień dzisiejszy ogrzewają swoje mieszkania. Proszę Państwa ! To jest chyba jasna wypowiedź. Proszę o minimum dobrej woli i o trochę wysiłku intelektualnego. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! I zapraszam Pana Radnego Przemysława Wydrę !

- **radny Przemysław Wydra** – Szanowni Państwo ! Miałem nadzieję, że zadałem pytanie merytoryczne – odpowiedź: *rozmawiamy, podtruwamy się*. Jeśli chodzi o współpracę z naszymi sąsiadami, jeżdżą różnego rodzaju nasi urzędnicy, spotykają się z Czechami, Słowakami, rozmawiają na tematy dotyczące turystyki, szlaków turystycznych, ochrony przyrody, itd., itd. A w momencie, kiedy mówimy, co Pan Marszałek raczył zauważyć, o zdrowiu i życiu mieszkańców naszego województwa, odpowiedź mam taką. Ja zadałem konkretne pytanie o konkretne działania, bo ja sobie nie wyobrażam, że skoro żyjemy w jednym subregionie, mamy to samo powietrze, to nie koordynujemy swoich działań. Ja się konkretnie zapytałem, Panie Marszałku, jakie konkretne działania podejmuje wspólnie nasze Województwo ze Słowakami i z Czechami ? Bardzo proszę o merytoryczną odpowiedź. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Wyczerpaliśmy listę mówców do punktu 10. Przypomnę, że głosujemy projekt uchwały aktualizującej *Program Ochrony Powietrza dla Województwa Śląskiego*, przyjętego uchwałą Nr VI/21 ... No to zapraszam !

- **Wicemarszałek Łukasz Czopik** – przepraszam bardzo ! Bo ja bardzo nie lubię pozostawiać pytań bez odpowiedzi i trochę ideologii na bok, techniczne rzeczy. Cieszę się, że wspomniany był tutaj, zarówno Żywiecczyzna, jak i Bieruń, bo akurat Powiat Bieruńsko-Lędziński czy Gmina Żywiec pozytywnie zaopiniowały tę aktualizację programu, podobnie jak Powiat Pszczyński czy Powiat Raciborski, natomiast Powiat Gliwicki, Mikołowski i Gmina Jeleśnia, Lelów, Mierzęcice, Szczekociny, Ujsoły i Zebrzydowice: to były opinie negatywne. Zebrzydowice wydały ... Wójt Gminy Zebrzydowice wydał opinię negatywną. Powiat Cieszyński nie wydał ... zgłosił uwagi, nie wydał opinii jako takiej. Natomiast ponad 60 gmin, nie zgłaszając uwag, przyjęło do wiadomości samą aktualizację, co zgodnie z założeniami oznaczało pozytywne zaopiniowanie tej inicjatywy. Ta pozorna sprzeczność dotycząca ulicy Kossak-Szczuckiej na stronie 57, a wzbudziła mój niepokój, bo oznaczałoby to jakieś przeoczenie, oznacza ni mniej, ni więcej, ale dwie metody pomiaru, tam jest jeden punkt pomiarowy: automatyczna stacja, i pomiary manualne. I te dwa wykresy dotyczą dwóch różnych metod. Pierwsza to wynik automatycznych pomiarów ze stacji autonomicznej, i drugi wykres, z tego samego punktu pomiarowego, ale wykonywany już metodą manualną – i stąd ta możliwa konfuzja, do której doszło. Odpowiadając też troszeczkę bardziej szczegółowo na pytanie Pana Radnego Wydry – w czwartek spotykam się z Wicehejtmanem Kraju Śląsko-Morawskiego i m.in. o sprawach związanych z ochroną środowiska tam będziemy dyskutować,

ale to nie same dyskusje. Program Life realizowany w ramach TRITIA, Program *Koala*, bezpośrednia współpraca z Czechami – to są miliony euro, które wspólnie wydajemy na kwestie związane z edukacją, na kwestie związane z promocją, ale też z takimi bardziej naukowo-badawczymi działaniami, związanymi z metodami zapobiegania propagacji zanieczyszczeń. Dodatkowo na terenie województwa śląskiego będzie, a w zasadzie są już uruchamiane środki, które jeśli połączymy Fundusz Sprawiedliwej Transformacji wraz z tym, no częścią Europejskiego Zielonego Ładu, to ponad miliard euro jest dedykowane działaniom, które wprost wynikają z Programu Ochrony Powietrza. To oczywiście w świetle wspomnianych już tutaj 8,5 miliarda złotych, to nie konsumuje całej puli, ale stanowi już ponad połowę środków niezbędnych na to, by to powietrze czynić coraz czystszy. Czuję się zainspirowany do tego żeby jeszcze większy nacisk na współpracę, konkretną, międzynarodową położyć i oczywiście zobowiązuję się do tego, żeby m.in. z Panem Wicehejtmanem porozmawiać o konkretach, no a też zapewniam, że ta, może obszerna praca badawcza, ona zawiera bardzo konkretne instrumenty, które są w naszych rękach. My je też, uważam, tak jak chyba wszyscy tutaj Państwo powiedzieliście, powinniśmy ten program po pierwsze przeczytać, ale po drugie zrealizować, by jak najszybciej dało się dobrze w województwie śląskim oddychać pełną pierś. A ze swojej strony dodam takie streszczenie zarządcze, którego ja jestem dysponentem rzeczywiście, Państwu następnym razem postaram się dostarczyć, bo oczywiście, ta kwintesencja programu, no czyta się ją dużo łatwiej, niż te kilkaset stron niezbędnych z punktu widzenia ustawodawcy, bo to nie jest też tak, że tam znajdują się jakieś nadmiarowe elementy, ale zarówno rozporządzenie, jak i wymogi związane z prawem europejskim wskazują na to, że te kilkadziesiąt punktów, również teoretycznych, również związanych z podstawami prawnymi, musi się tam po prostu znaleźć, by choćby uzyskać pozytywną opinię Ministra Ochrony Środowiska. Dziękuję bardzo !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Do głosu zgłaszają się jeszcze radni Jan Kawulok i Agnieszka Biegun. Rozumiem, że poprzednie Państwa wystąpienia nie wyczerpały tematu i jeszcze chcecie Państwo coś od siebie dodać koniecznie, tak ? ...[radny Jan Kawulok, wypowiedź z sali bez mikrofonu – podziękowania dla Wicemarszałka Łukasza Czopika]... No dziękuję ! Pani Radna Biegun !
- **radna Agnieszka Biegun** – tak, ja też dziękuję Panu Marszałkowi za wyjaśnienie i wskazanie gmin, które tutaj się wypowiedziały. I z terenu powiatu żywieckiego na piętnaście gmin wypowiedziały się trzy. Rozumiem, że gminy, które się nie wypowiedziały, jakby są pozytywnie traktowane, chociaż z tym do końca się nie mogę zgodzić. Te dwie gminy, które się wypowiedziały, to są właśnie gminy przygraniczne – Gmina Ujszoły i Gmina Jeleśnia. Pała drewnem, tak. To są gminy przygraniczne i one właśnie tutaj jasno się wypowiedziały przeciw tej uchwale.

Ja jestem jak najbardziej za tym żeby u nas było naprawdę bardzo dobre i czyste powietrze, które będzie nam służyć jako mieszkańcom, ale i też turystom. Chciałbym prosić z tego miejsca Pana Marszałka, czy ewentualnie jakieś inne służby tutaj, o informacje ile gmin z powiatu żywieckiego posiada u siebie mierniki pyłów na swoim terenie ? Bardzo proszę. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Chciałbym zapytać Pana Radnego Kozika, *ad vocem* do czego Pan się zgłasza, bo jakoś nie przypominam sobie wywołania ani Pana do tablicy, ani udziału w dyskusji do tej pory, więc jaki to jest tryb ? Może Pan źle nacisnął. Dziękuję ! Rozumiem, że o udzielenie głosu chodzi, tak ? ... Tak ? Proszę !

- **radny Marcin Kozik** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Zarządzie ! Chciałbym z tego miejsca serdecznie podziękować właśnie tutaj Marszałkowi Czopikowi za taką pełną i merytoryczną odpowiedź na pytania mojego kolegi Przemka Wydry. Wiele osób powinno się tak merytorycznych odpowiedzi uczyć. Natomiast Panu Radnemu Chełstowskiemu poradziłbym, aby więcej odwiedzał naszych sąsiadów za południową granicą – Czechów, Słowaków – mniej wyjazdów do Dubaju, mniej Chin, mniej Japonii. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Zapraszam Pana Radnego Iskanina.

- **radny Dariusz Iskanin** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Szanowny Zarządzie ! Szanowni Państwo Radni ! Ja mam takie pytanie, ponieważ wynikił tutaj temat zanieczyszczeń, jeżeli chodzi o kwestie naszych południowych sąsiadów. Tutaj Pan Wicemarszałek też na ten temat powiedział, że będzie się spotykał z przedstawicielami władz samorządowych krajów zza naszej południowych granicy. Ja mam w związku z tym pytanie, ponieważ od początku tej kadencji funkcjonuje w Sejmiku Komisja Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, tutaj widzę Panią Przewodniczącą. Gdyby Pani Przewodnicząca mogła nam powiedzieć czy tym tak istotnym problemie, który jest teraz na topie, jeżeli chodzi o Europę, Komisję Europejską i działania podejmowane tutaj, czy ten temat w Państwa też wyjazdach – bo widziałem, że Państwo też czasami gdzieś wyjeżdżaliście za granicę w poprzednich latach – czy ten temat w ogóle był podejmowany, tak istotny temat dla Śląska, w tej Komisji Sejmiku ? Bardzo proszę o informację Panią Przewodniczącą !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Czy Pani się zgłasza do głosu? Pani Radna Maria Materla, udzielam głosu !

- **radna Maria Materla** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Króciuteńko. Szanowny Panie Radny ! Komisja Współpracy

Zagranicznej, jak i każda prawie komisja, pracuje w oparciu o przyjęty przez swoich członków plan pracy. Plan pracy na ten rok, przyjęty przez wszystkich członków Komisji Współpracy Zagranicznej, poruszał i porusza różne ważne aspekty. Nie znalazł się akurat aspekt dotyczący ochrony środowiska, natomiast znalazły się różne inne aspekty i my po kolei realizujemy te przyjęte przez wszystkich członków komisji w głosowaniu plany pracy. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – zgłasza się do głosu jeszcze Marszałek Chelstowski, zapraszam !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – ja niestety muszę się odnieść tutaj do słów Pana Radnego Kozika. No bo w poziomie bezczelności ugrupowanie Pana akurat osiągnęło szczyty, Himalaje, Everest. Środki unijne to jest miejsce do tego żeby zmieniać walkę o czyste powietrze, bo tych środków krajowych jest bardzo mało. I to rząd, który Pana koledzy reprezentują, ugotował ten temat. Mam nadzieję, że w najbliższym czasie to się zmieni i te środki zostaną odblokowane. I naprawdę taki poziom hipokryzji, że *jestem za, a nawet przeciw, zawieśmy program, jesteście tu, jesteście ...* Nie wiem, o co Państwu generalnie dzisiaj chodzi, kompletnie. Jasno, twardo opisane zgodnie z literą prawa, ustawą, rozporządzeniem, uchwałą Sejmiku etc., wobec tego wszystkiego, co się dzieje. No i Pan takie rzeczy tutaj opowiada. Pan nie ma bladego pojęcia elementarnego, jakie jest prawodawstwo w Polsce, jakie jest w Republice Czeskiej, na Słowacji. Może Pan tutaj rzucać sobie takie prostackie hasła, ja myślę, że to do Pana bardzo pasuje. Ja mam nadzieję, że te środki unijne będą odblokowane, dzięki temu te wszystkie programy i więcej będą mogły ruszyć, bo to jest rzecz, która leży w interesie nie tylko tutaj naszym jako radnych sejmikowych, ale przede wszystkim mieszkańców, dzieci, osób starszych, że uda się te powietrze na Śląsku po prostu oczyścić, w końcu raz na zawsze. I tak jesteśmy liderami, ale w mojej ocenie głęboko za mało, i chętnie bym ten program przyspieszył, a samą uchwałę zaostrzył. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Jeszcze Pan Radny Kozik *ad vocem* ? Zapraszam !

- **radny Marcin Kozik** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Pan, Panie Marszałku, Panie Radny, mówi tutaj o hipokryzji. Niech Pan zerknie do lustra, zobaczy, tam będzie najlepsze odbicie największego hipokryty w tej sali Sejmiku Województwa. Mówi Pan tutaj o środkach unijnych. Szanowni Państwo ! Ale przecież jeszcze w kampanii wyborczej padały hasła, że już 16 listopada ... 16 października będą środki z Unii Europejskiej. Gdzie są te środki, Panie Marszałku ? Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Radny ! Do rzeczy ! ...[wypowiedzi z sali, bez mikrofonu]... Panie Radny Kozik ! Pan jeszcze zapomniał o tym, kto jest premierem rządu polskiego, więc niech Pan sprawdzi tę informację i dopiero wtedy się odnosi do działań rządu koalicji, która faktycznie jeszcze rządu nie ma w rękach. Dobrze, czy ... jeszcze Pan Radny Kopel, tak ?

- **radny Marek Kopel** – Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Składam wniosek odczywisty o zamknięcie dyskusji, bo już mówimy na pewno nie na temat. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – tak czy inaczej już nie ma kolejnych chętnych zapisanych w dyskusji, no chyba że jeszcze w trakcie, jak będę mówił, się pojawią, ale widzę, że nie. Przechodzimy zatem do głosowania. Jeszcze raz ... jak to miał być żart, Panie Radny Przedpełski, to słaby. Przechodzimy do głosowania. Proszę Państwa ! Jesteśmy w punkcie 10, głosujemy projekt uchwały aktualizującej Program Ochrony Powietrza dla Województwa Śląskiego, przyjęty uchwałą Nr VI/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 roku, a druk, który dzisiaj głosujemy, to druk VI/774a. Otwieram głosowanie...

Głosowanie nad uchwałą:

za	38
przeciw	0
wstrzym.	2

11. Podjęcie uchwały w sprawie trybu zgłaszania przez Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego wniosku o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej (druk VI/773):

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – proszę o przedstawienie opinii Komisji Statutowo-Regulaminowej ? ...[radna Dorota Konieczny-Simela, z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę, a zatem przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	35
przeciw	0
wstrzym.	2

12. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej zmiany uchwał Nr I/36/5/2001 i I/36/6/2001 z dnia 11 czerwca 2001 roku w sprawie „Ustanowienia herbu Województwa Śląskiego” oraz „Ustanowienia flag Województwa Śląskiego” (druk VI/776):

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – uchwała została wprowadzona do porządku obrad na wniosek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, która rekomenduje, aby nie uwzględniać petycji. Czy Pan Przewodniczący Komisji chciałby coś dodać ? ...[wypowiedź z sali, bez mikrofonu]... dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? Widzę, że jest lista chętnych, zatem w kolejności Pani Radna Agnieszka Biegun, udzielam głosu !

- **radna Agnieszka Biegun** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Tak na wstępie chciałam tutaj do Pana Mecenasa. To nie jest tak, że składało i przyznawało się do tej petycji jedno stowarzyszenie. Owszem, złożyło to stowarzyszenie, ale tą petycję poparło dwanaście innych – jak trzeba będzie, to wyczytam. I chciałabym, Szanowni Państwo, wyrazić moje ogromne poparcie tej petycji, które złożyło Stowarzyszenie *Beskidzki Dom* oraz piętnaście pozostałych organizacji, o co też proszę radnych i apeluję do radnych z innych subregionów, których ta petycja dotyczy. I tak – 25 lat temu, gdy tworzone województwo śląskie, zaniedbano wiele rzeczy niestety. Niestety nie uszanowano innych tradycji, niż tylko śląskie, które przypomnę, są ważne, ale tylko dla połowy mieszkańców województwa. 25 lat temu nie uszanowano nas i mówię tutaj w swoim imieniu, jako górali żywieckich. Nie uszanowano również Lachów, Zagłębiaków, Częstochowian, których łączy małopolskie dziedzictwo kulturowe i historyczne. Nadmienię tutaj, że standardami na Zachodzie, który tak często przejawia się w województwie przy okazji podejmowania różnego rodzaju współpracy w tych regionach, jest to, że przy tworzeniu jednostek administracyjnych uwzględnia się w nazewnictwie, heraldyce różne tradycje ziem, które wchodzi w ich skład. I tak np. mamy Badenię-Wirtembergię czy Saksonię-Anhalt w Niemczech. W sąsiedniej Republice, o której dzisiaj dużo mówiliśmy i już padła ta nazwa, mamy np. Województwo Śląsko-Morawskie. Czy taka nazwa w czymś uchybia tamtejszym Ślązakom ? To jest takie retoryczne pytanie, na które powinniśmy sobie odpowiedzieć. W Polsce też mamy takie przykłady, jak np. Kujawsko-Pomorskie czy Warmińsko-Mazurskie. I przypomnę, że kiedyś poruszałam te kwestie, prosiłam o to, aby pojawiły się chociaż tablice, właśnie tak jak na Mazurach. Te brązowe tablice, które mówią, gdzie kończy się dany region. To nie jest kwestia sporu, Szanowni Państwo, to jest kwestia edukacji. I tak nadmienię, że w ostatnim czasie, kiedy spadł teraz pierwszy śnieg, pojawiły się w prasie i różnego rodzaju social mediach informacje: pierwszy śnieg na Śląsku w Zwardoniu. Bardzo ładnie ! Również herby tych jednostek uwzględniają złożoność historyczną tych

ziem. W tym miejscu nasuwa się jeden wniosek, że to właśnie Województwo Śląskie dyskryminuje niestety swoich mieszkańców, bo województwo śląskie składa się z dualizmu właśnie różnych i ziem małopolskich historycznie, i ziem należących do Śląska. Sejmik nie może zmienić nazwy województwa, ale może zmienić herb. W podanej nam odpowiedzi na interpelację jest szereg niedomówień. Argumenty za odrzuceniem petycji, bo województwo śląskie nazywa się województwem śląskim, jest kuriozalne i stanowi tylko o złej woli decydentów i świadomej dyskryminacji nas – i tutaj znowu mówię też o sobie jako o rodowitej góralce żywieckiej – czyli najpierw ustala się nazwę *śląskie*, która nie oddaje złożoności tożsamości regionalnych wchodzących w jego skład i na tej przesłance odmawia się także prawa do uwzględniania tej złożoności w herbie. To tak jakby ukraść konia, Szanowni Państwo, komuś i zażądać jeszcze oddania chomąta, bo przecież tego chomąta używał ten koń, który właśnie został skradziony. Szanowni Państwo ! Mamy tutaj do czynienia z ogromną obłudą i czy wy naprawdę tego nie widzicie ? Zwracam się tutaj do radnych z tych subregionów, których petycja dotyczy. Jeszcze jedno – dużo mówi się o wielokulturowości regionu. Jest ona odmieniana przez wszystkie przypadki, ale gdy ktoś domaga się poszanowania własnych praw i własnej tożsamości, choćby przez szacunek do symboli, jak w przypadku herbu, to taką wielokulturowość odrzucacie. Wielokulturowość tego województwa opiera się właśnie na tym, że połowa jego ziem, o czym już wspominałam, to Małopolska, i ta, którą właśnie lekceważymy. A za chwilę będziecie mówić o wielokulturowości Śląska albo fotografować się w strojach góralskich, bo takie sytuacje też tutaj miały miejsce, bo wszystko w tym województwie musi być śląskie i dalej chcecie nam Państwo wmawiać – nam jako Góralom Żywieckim, Lachom, Zagłębiakom – wmawiać administracyjny Śląsk. Podkreślam, że nie zgadzam się na to jako radna tej kadencji. Ale może wróćmy do sytuacji, co byśmy zrobili gdyby Śląsk włączono do Województwa Wielkopolskiego i od tej chwili wszyscy nazywali was Wielkopolanami – *śnieg padał w Katowicach w Wielkopolsce*, taka informacja pojawia się w mediach. Bardzo ładnie, tak ? Tak jak *śnieg na Śląsku w Zwardoniu*. Na koniec uważam za skandal, że nie zaprosiliście wnioskodawców, Szanowni Państwo, by przedstawili swoje racje, tylko szybko i powiedziałybym, że nawet po cichu odrzucacie tę petycję. To nie są standardy władz, które szanują głos obywateli, to nie standardy europejskie, na które tak chętnie zwłaszcza wy, Ślązacy się powołujecie. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! I w kolejny mówca Pan Stanisław Baczyński !
- **radny Stanisław Baczyński** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Pan Przewodniczący nie był łaskaw udzielić mi głosu przy ustalaniu porządku obrad, podejrzewając mnie, że chcę merytorycznie dyskutować. Myślę, że już jestem za stary żeby takie *faux pas* popełniać

i prosiłbym Pana Przewodniczącego żeby mnie nie podejrzewał o takie rzeczy, bo ja wiem, w którym punkcie zabrać głos i czego ten punkt dotyczy. Skoro nie mogłem tego zrobić w tamtym punkcie, to zrobię to teraz. Szanowni Państwo ! Mamy tu przed sobą dokumenty z Komisji Petycji, której przewodniczy Pan Rafał Kandziora. I na początek jedna sprawa, która się powtarza. Tu mamy znów propozycję odrzucenia petycji pani, która kwestionuje kompetencje Parku Krajobrazowego, oskarża Zarząd Województwa, co zresztą w tekście można znaleźć. Jest propozycja odrzucenia. To jest propozycja po raz *enty*. Ja bym Panu Przewodniczącemu chciał przypomnieć, jak to było zrobione za czasów, kiedy Przewodniczącym Sejmiku był Pan Jan Kawulok. Na początek powiem, że ta pani rozmawiała ze mną telefonicznie, osobiście i jak Państwo widzicie żyję, nie zjadła mnie. Wyłożyliśmy sobie swoje racje, argumenty po jednej i po drugiej stronie. Osobiście głosowałem za odrzuceniem tej petycji, bo uważałem, że tanto rozstrzygnięcie przygotowane przez Zarząd Województwa było słuszne, tak jak i to, bo to jest to samo. Powiem więcej ! Ta pani rozmawiała z Przewodniczącym ... przepraszam, tego palca nie było ... z Przewodniczącym Janem Kawulokiem. Jak Państwo widzicie żyje, sam na sam, przeżył. Powiedział pani jakie jest jego stanowisko, jakie stanowisko przekaze radnym, ale to było w poszanowaniu człowieka, który próbuje coś osiągnąć. A my mamy urząd, my mamy przepisy, mamy merytorykę i sprawa na tamten czas została bardzo elegancko załatwiona. Mówię ten przydługi wstęp żeby przejść do tego co jest przedmiotem następnej propozycji odrzucenia. Szesnaście organizacji zwraca się z petycją i nikt nie chce ich wysłuchać. To po co one są ? Po co się w ogóle fatygują ? Ja się, Szanowni Państwo, nie odnoszę do tego, kto ma rację, zrobiła to Agnieszka, ale nie wysłuchać szesnastu organizacji ? Bardzo wielka bezczelność. I ja bym polecał Panu Przewodniczącemu Komisji żeby raczej standardy stosował demokratyczne. Przecież nawet szesnaście organizacji zaproszonych tutaj, które by wyłożyły argumenty, to albo Państwo byście się na komisji z tym zgodzili, albo nie zgodzili. A tak, bez wysłuchania kogokolwiek, ferujecie propozycje do podjęcia przez Sejmik Województwa Śląskiego. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! I udzielam głosu Pani Radnej Jadwidze Baczyńskiej...
- **radna Jadwiga Baczyńska** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Dziękuję za udzielenie głosu. Szanowny Zarządzie ! Państwo Radni i wszyscy Goście ! Jedno z tych szesnastu, rozumiem, stowarzyszeń to jest Forum dla Zagłębia Dąbrowskiego, które równie jest mocno zainteresowane tematem, i nie wyobrażam sobie żeby jakikolwiek radny czy radna z Zagłębia Dąbrowskiego zagłosowała za odrzuceniem tej petycji. Bo to znaczy, że nie reprezentuje wtedy ta osoba swojego regionu. Przede wszystkim bardzo interesuje mnie jakie jest stanowisko Rady ds. Organizacji Pozarządowych. Czy ta rada się wypowiedziała, czy nie ? Czy w ogóle wie o istnieniu tej petycji ? Skoro szesnaście stowarzyszeń,

organizacji pozarządowych skierowało taką petycję do Zarządu Województwa Śląskiego. To jest moje pierwsze pytanie. A jeżeli chodzi o propozycję godła województwa śląskiego i symboli, to oczywiście uważam, że jest to przedmiot do dyskusji, bo tam choćby dlatego, że są dwie propozycje. Jedna to jest pół orła śląskiego, pół orła małopolskiego. Druga propozycja to jest podzielenie znaku na cztery pola, z czego dwa po przekątnej są śląskie, dwa małopolskie. No i oczywiście tych wersji można mnożyć, tak ? Tak, że opracowanie graficzne tych symboli to jest przedmiot do dyskusji i uważam, że ten temat jest na tyle poważny, tak samo jak nazwa Metropolii Śląsko-Zagłębiowskiej, gdzie akurat samorządowcy i posłowie z Zagłębia Dąbrowskiego zwrócili się do Metropolii o zmianę tej nazwy, bo pierwotnie, jak Państwo pamiętacie zapewne, miała być Metropolia Śląska, jest Metropolia Śląsko-Zagłębiowska. Tak samo województwo uważam, że sprawiedliwie powinno mieć nazwę uwzględniającą wszystkie subregiony. I w tym momencie nie tylko w nazwie województwo śląskie, jak gdyby pierwszeństwo ma region Śląsk w województwie, ale również mnóstwo uchwał podejmowanych, choćby te dyskutowane tak całkiem niedawno tutaj z tego miejsca o różnych instytucjach kultury, które są współfinansowane ze środków Województwa Śląskiego. Ani jedna instytucja w dalszym ciągu z Zagłębia nie jest współfinansowana przez Województwo Śląskie. I też nie słyszałam żeby Zarząd podjął jakiegokolwiek działania w tym kierunku, aby chociaż jedna z tych instytucji była instytucją wojewódzką. Tak, że ja jak najbardziej proszę wszystkich radnych i Zarząd, aby tej petycji nie odrzucać, a porządnie się nią zająć. Dziękuję bardzo !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! I udzielam głosu Panu Radnemu Hubertowi Maślance !

- **radny Hubert Maślanka** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Panie Marszałku ! Przyznam szczerze, że martwi mnie troszeczkę taka forma antagonizujących wystąpień, jeżeli tym bardziej mówimy w kontekście wielokulturowości, różnorodności. Chyba nie to jest wymiarem tego o co w tej dyskusji powinno chodzić, chcąc okazać kolory różnych subregionów, a zwłaszcza mieszkańców, którzy go zamieszkują. Petycja, Szanowni Państwo, w swojej formie jest ograniczona właściwie do dwóch elementów, czyli heraldyki oraz zmiany [nazwy] województwa, natomiast jeżeli już chodzi o argumentację, która tutaj się pojawia, często dotyczy kwestii, za które Sejmik nie jest odpowiedzialny. Są to kwestie administracyjne. Natomiast wracając jakby na grunt tej dyskusji, która się tutaj toczy, chciałbym powiedzieć o kilku rzeczach, właściwie może inaczej, powiedzieć, że nie zgadzam się z pewnymi sformułowaniami, które tutaj w tym dyskursie padają, duże słowa – dyskryminacja. Proszę Państwa ! W jakim kontekście można powiedzieć o dyskryminacji, skoro w dokumentach strategicznych Województwa, kierunkowych, są zapisane kwestie dotyczące zróżnicowania, od kulturowego,

regionów, są wskazane te rzeczy wprost. Odwołuję choćby do *Strategii Rozwoju Województwa* czy *Strategii Rozwoju Kultury*. Z badań, które u podstaw tych dokumentów były przeprowadzane, wynika, że 54 % mieszkańców wskazuje na ograniczoną dostępność do kultury. To jest realnym problemem dla mieszkańców, że nie mogą pójść do teatru, nie mogą pójść do kina, nie mają czym dojechać. I kiedy widzę i obserwuję inicjatywy Zarządu mające na celu współpracę właśnie transgraniczną, niwelowanie tych realnych przeszkód, które są, przede wszystkim Stowarzyszenie *Beskidzki Dom*, z którym współpracuję i bardzo je cenię za szereg inicjatyw, i m.in. do Państwa apelowało wielokrotnie w zakresie różnych połączeń kolejowych właśnie międzystykowych, po to, aby podtrzymywać realny wymiar tej tożsamości transgranicznej. Te rzeczy się dzieją. Przecież my na komisjach, które niedawno żeśmy procedowali, procedujemy na co dzień kwestie współpracy w zakresie dopłat do przejazdów, czy to autobusowych, czy kolejowych i to dotyczy różnych subregionów i też granicznych z naszym województwem. Tak że o jakiej my tutaj dyskryminacji mówimy? Jeżeli naprawdę realną tożsamość utożsamiamy wyłącznie z nazwą i herbem, w momencie, kiedy odrywamy to od tych realnych działań, które są i od realnych środków budżetowych, które są przekazywane na to, żeby tą dyspozycyjność czy też mobilność mieszkańców podnosić, żeby ograniczać wykluczenie do kultury, to ja naprawdę tutaj nie rozumiem w jaki sposób możemy się godzić na to żeby mówić, że ktoś, kto zgłasza tak czy inaczej za tą uchwałą, będzie opowiadał się za dyskryminacją mieszkańców Żywiecczyzny. Tydzień Kultury Beskidzkiej, impreza kulturalna, która podkreśla tożsamość choćby tych osób, wspierana finansowo w dużym udziale z budżetu Województwa Śląskiego, wpisana w politykę kulturową. O jakiej my dyskryminacji, proszę Państwa, mówimy? Dziękuję!

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję! *Ad vocem*, jak rozumiem, Pani Radna Baczyńska, tak? Zapraszam!
- **radna Jadwiga Baczyńska** – dziękuję bardzo! *Ad vocem* do Pana Radnego. Jeżeli chodzi o kwestie administracyjne, petycja tego nie dotyczy. My nie zmieniamy granic województwa, nie chcemy zmiany tych granic i nie chcemy żadnych zmian administracyjnych. Natomiast dyskryminacja nie jest sprawą administracyjną. Zmiana ma dotyczyć nazwy i herbu, czyli symboli – symboli, które informują, mówią o tożsamości województwa. I to jest najważniejsze. Jeżeli chodzi o dyskryminację, to proszę Państwa, jaką uchwałę dzisiaj głosowaliśmy, jeżeli chodzi o połączenia komunikacyjne z województwem opolskim? Ja podnosiłam na komisji problem wykluczenia komunikacyjnego gminy Szczekociny, mieszkańców gminy Szczekociny. Z Małopolską nie ma podjętego tematu, nie ma rozwiązań, nie znaleźliśmy tych rozwiązań, tak? Dla mnie te sytuacje mówią o tym, że jednak subregion, który nie jest Śląskiem, jest dyskryminowany, ponieważ Szczekociny w dalszym ciągu są wykluczone komunikacyjnie. No

i wspomniana wcześniej przeze mnie sprawa zagłębiowskich instytucji kultury, to również jest dyskryminacja okręgu zagłębiowskiego. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Pani Radnej !
I *ad vocem* rozumiem, Pani Radna Biegun. Udzielam głosu !

- **radna Agnieszka Biegun** – walka, tak bym to mogła nazwać, o ten herb i flagę, to nie jest rzecz, która toczy się od wczoraj. To jest kwestia – i tutaj chciałam Panu koledze Maślance zwrócić uwagę – 25 lat temu były brane pod uwagę różnego rodzaju opinie, też opinie z naszego terenu. Jednakże nie zostały wzięte pod uwagę. Ja rozumiem, że herb i flaga są skonstruowane, tak to mogą nazwać, zgodnie z wszelkimi wytycznymi heraldycznymi. Tutaj chodzi o coś innego. Nie o to, że herb jest źle skonstruowany pod względem technicznym, ale o to żeby jednak uwzględnić kwestie tego, że województwo jest w swego rodzaju dualizmie dwóch kultur: małopolskiej i kultury śląskiej. Druga rzecz, Szanowni Państwo, to skoro mamy taki problem z tym żeby jednak się pogodzić z tym, że ta Małopolska w tym naszym województwie jest, spróbujmy chociaż i w swoich wypowiedziach, tutaj mówię do Pana Marszałka, do innych mediów, które obsługują Urząd Marszałkowski, używać zwrotu *województwo śląskie*, a nie, że wszędzie mamy Śląsk. *Zielony Śląsk* jest u mnie, w mojej miejscowości w Zwardoniu, w Milówce, itd. No szanujmy się wzajemnie. My szanujemy was, a wy szanujcie nas – po prostu ! Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! I do głosu zgłasza się Pan Radny Rafał Kandziora jeszcze, tak ? ... Marszałek wcześniej ?

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – ja nie wiem, Szanowni Państwo, bo to jest tak poważny temat, że zmienianie symboliki województwa śląskiego jedną petycją, no chyba to jednak nie ta droga. Mamy tutaj Częstochowę, możemy dzielić subregionami, jak chcemy. To wymaga szerszej dyskusji jeżeli chcecie to podjąć. Nie jedną uchwałą. I ja nie czuję się upoważniony do tego żeby zmieniać to, co zostało wcześniej ustalone. To wymaga konsultacji w całym województwie. Ale Panie Radny, czy ja Panu przeszkadzam ? Krzyczy Pan tutaj ... naprawdę, no dobrze. Nie może Pan siedzieć cicho przez moment, naprawdę ?...

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Radny ! Przywołuję Pana do porządku. Proszę nie przerywać ... Panie Radny !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – to niech Pan sobie pójdzie, przejdzie dookoła...

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – czy chce Pan na mównicę pójść i przemówić ? To się proszę zapisać do głosu. Jak Pan chce przemawiać, proszę się zapisać do głosu !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** – w mojej ocenie tak gruntowna zmiana wymaga naprawdę daleko idących konsultacji, rozmów, spotkań, oceny tego przez całe społeczeństwo, nie tylko przez jedną grupę wybraną. OK., napisali petycję, my jako Sejmik musimy z tą petycją się zmierzyć, ocenić, komisja rekomenduje jej odrzucenie. To wymaga, uważam, szerszych działań. Czy ktoś tutaj kogoś dyskryminuje w województwie śląskim ? Ja nie spotkałem się z tym, że dyskryminowane jest Zagłębie, Podbeskidzie. Nie słyszałem o tym. Nie widziałem tego żeby żaden wójt, burmistrz, mieszkaniec powiedział, że się czuje dyskryminowany w naszym województwie, więc, Szanowni Państwo, no używajmy słów adekwatnych do jednak sytuacji. Ta dyskusja niczego nie zmieni. Te decyzje zostały powzięte na innym poziomie, dużo, dużo wcześniej. Może wtedy wymagało to szerszej uwagi, szerszych rozmów, szerszych debat, których może zabrakło. Ale uważam, że jak chcemy mówić o sprawach fundamentalnych, to wymaga to zupełnie innego przekroju, zupełnie innej dyskusji. A jestem jakoś wewnątrznie przekonany, że odezwałyby się duchy z przeszłości, które by tą nazwę rozczłonowały na nie tylko dwie nazwy, ale trzy, cztery. Czemu ma to służyć ? Kompletnie nie wiem. Wydaje mi się, że oczywiście musimy na to zwrócić uwagę i Sejmik nad tym się pochyla, bo myślę, że posiedzenie komisji było dogłębne, ale to jest tak adekwatna i fundamentalna sprawa, że wymagałoby zupełnie innego trybu, w zupełnie innym formacie i spytaniem mieszkańców całego województwa, w jakim województwie chcą mieszkać, żyć, jak to ma się nazywać. Ktoś to musiał sformułować, przeprowadzić. Nie wiem co byśmy tym osiągnęli, bo zasadniczo tylko zmianę i dwu- czy trzyczłonowość województwa. Tyle, dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panie Marszałku ! Trochę Pan ubiegł to, co chciałem powiedzieć, że ja się obawiam, że ta dyskusja nas nie prowadzi w dobre miejsce, bo szczerze powiedziawszy od dawna jestem zafascynowany różnorodnością naszego województwa śląskiego - i tu wyrażam poprawną nazwę – choć sam Ślązakiem nie jestem, a ta obecność w Sejmiku już praktycznie dziewięć lat mi te oczy jeszcze bardziej otworzyła. I ja się boję tego, że taka dyskusja zaprowadzi nas w miejsce, że my tej różnorodności nie będziemy nawet w stanie na herbie i fladze odzwierciedlić. To jest tak zróżnicowane województwo i jest niepowtarzalne na mapie Polski, bo nie ma drugiego województwa o takim zróżnicowaniu. I trudno się nie zgodzić z racjami, które tutaj Państwo wypowiedacie, poszczególni, z waszą jakby perspektywą Żywiecczyzny, Śląska czy Zagłębia, itd., ale to jest jeszcze bardziej skomplikowane, bo jak sięgniemy do naszych regionów, np. ja do swojego, to tam widać w części mojego regionu też i wpływy świętokrzyskie, historycznie też świętokrzyskie. I częstochowskie też może się podzielić na mniejsze, drobniejsze fragmenty. Co wtedy, kiedy z każdego tego subregionu czy regionu już dzisiaj zdefiniowanego – bo Państwo zawężiliście bardzo swoje tutaj obszary

działalności – co wtedy, jak jeszcze z tamtych obszarów przyjdą kolejni ludzie, którzy będą się upominać o podkreślenie swojej różnorodności ? Puenta dla mnie jest taka, że nie znajdziemy tam miejsca dla wszystkich i to będzie niekończąca się historia, niekończąca się dyskusja. Symbole są bardzo ważne, ale to o czym tutaj Hubert powiedział, ważne są czyny, ważne, co robimy, żeby tą różnorodność faktycznie wspierać, żeby podkreślać, żeby stworzyć możliwość komunikacji pomiędzy tymi ludźmi, zrozumienie, zaangażowanie w imprezy regionalne, itd., itd., żeby nie przedłużać. Jeżeli chcecie Państwo naprawdę jeszcze *ad vocem* i *ad vocem*, *ad vocem* – mamy czas, możemy tutaj debatować tyle, ile trzeba, więc proszę o chwilę namysłu, jeżeli podtrzymujecie koniecznie, zapraszam w kolejności, Agnieszka Biegun !

- **radna Agnieszka Biegun** – Panie Marszałku ! Panie Przewodniczący ! Ja bardzo dziękuję za to, że Panowie wreszcie zrozumieli, że tu chodzi o dyskusję. Jakiś czas temu powołaliśmy taką komisję do... przepraszam, ale nie pamiętam nazwy tej komisji, bo ja nie wiem czy ta komisja w ogóle pracuje ... do równouprawnienia, itd. Ja mam po prostu propozycję żeby ta komisja zajęła się tą sprawą, rozpatrzyła i nawet zaprosiła nas na swoje obrady ludzi, Państwa, mieszkańców z tych regionów, o których Pan Przewodniczący wspomniał. I myślę, że wszyscy jesteśmy w stanie dojść do pewnej zgody, tak bym to nazwała, i do pewnego kompromisu, aby to wszystko wyglądało tak, jak powinno być i aby już nikt nie czuł się urażony czy zdyskryminowany. A co do dyskryminacji i wszelkich planów, strategii, itd., no nie chciałabym tutaj przeciągać, ale miałabym bardzo wiele do powiedzenia. I Szanowni Państwo, wystarczy sobie popatrzeć na to, ile różnego rodzaju środków szło właśnie tam na stronę południową. I jeszcze jedno – nie ma czegoś takiego jak Podbeskidzie, nie ma takiej krainy geograficznej, są Beskidy. Dziękuję bardzo !
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! I zapraszam do głosu Panią Radną Baczyńską w trybie *ad vocem*.
- **radna Jadwiga Baczyńska** – dziękuję bardzo ! Trochę Pani Radna Biegun ubiegła mnie z wyrażeniem opinii, bo ja się oczywiście w 100 % zgadzam. Panie Marszałku ! Zaskoczę Pana ! Zgadzam się z Panem po raz pierwszy od 364 bodajże dni. Po raz pierwszy się zgadzam. Petycja powinna być poddana pod ... do dalszych prac skierowana. W dalszym ciągu oczekuję na odpowiedź jaka jest opinia rady ds. organizacji samorządowych, rady przy Marszałku. Bardzo mnie interesuje to jaka jest opinia tej rady. I te szesnaście stowarzyszeń nie nazywałabym jakimś tam podmiotem, który napisał jakąś tam petycję. No, szesnaście stowarzyszeń z całego województwa zebrało się i napisało jedną petycję. Ja jestem jak najbardziej za tym co powiedział Pan Marszałek. Skierujmy tą petycję do dalszych prac, do dalszych rozważań i podejmijmy decyzję w sposób odpowiedzialny. A nie do kosza, bo mi się to nie podoba, bo mi się nie chce nic

z tym zrobić. Bardzo proszę żeby zagłosować za tym co wskazał Pan Marszałek, czyli za skierowaniem tej petycji do dalszych prac i rozważań. Zaczerpnąć opinii, może przeprowadzić szersze konsultacje społeczne i wtedy decyzja będzie poddana rzetelnej ocenie. Dziękuję bardzo !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Kolejny głos Aliny Bednarz, ale to rozumiem, że to pomyłka pewnie, nie *ad vocem*. Zatem udzielam głosu kolejnemu mówcy. Pan Radny Rafał Kandziora. Chyba źle kliknąłem, no ale mównica jest Pana Radnego.

- **radny Rafał Kandziora** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Radni, Goście ! Moi Drodzy ! Ja chciałbym jak gdyby może podsumować i być może trochę przybliżyć tematykę, bo jest ona taka dość, powiedziałbym, rozrzucona w różnych kierunkach. I uzasadnić decyzję komisji odnośnie projektu tej uchwały. A więc odnosząc się do tej petycji, założone tradycje pogranicza śląsko-małopolskiego znalazły odbicie w dziedzictwie heraldycznym. Przynajmniej tak w uzasadnieniu proponujemy to, że to miało miejsce. Mało tego ! Gdyby uwzględnić w całości samorządowy herb współczesnego województwa śląskiego, to powinien on przybrać bardzo złożoną postać. To był następny argument, który rozważała komisja. Mało tego ! Tutaj doszliśmy do wniosku, że byłoby to sprzeczne z tradycją polskich, przynajmniej tak nas specjaliści przekonywali, herbów ziemskich i podziałów tarczy heraldycznej. Żeby tutaj nie rozwódzić się, nie komplikować tego co ja mówię, to pytanie czy wszystkie te prośby i elementy można zawrzeć w herbie, wszystkie różnice przedstawić graficznie. Trzymając się czy starając się trzymać tego, czego się od heraldyki wymaga. Więc takie argumenty były tutaj przedstawione. Mało tego ! Przedłożono tutaj sześć konkretnych argumentów mówiących o tym, że te herby zostały, czy ten herb został właściwie nakreślony i tu dość dogłębna analiza. W związku z tym pytanie brzmi czy faktycznie istnieje możliwość stworzenia takiej grafiki herbu, w której byłoby zapisane wszystko to o czym Państwo mówicie ? Mało tego ! Herb Województwa Śląskiego został ustanowiony uchwałą w 2001 roku oraz flagi Województwa Śląskiego również zostały uchwałą w 2001 roku przez Sejmik – było to 11 czerwca właśnie tego roku. I została ona pozytywnie zaopiniowana zarówno przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, i również uchwałą Komisji Heraldycznej. To też dość istotny argument, mówiący o tym, że ta komisja zatwierdziła projekt, który w tej chwili przedstawia województwo śląskie. Mało tego ! Dość wysoką ocenę tutaj ta komisja postawiła i wyraziła zgodność w zakresie heraldyki, weksylologii i miejscowej tradycji historycznej. W związku z tym został popołniony dokument stanowiący o tym, że herb i flagi zgodnie z ustawą z dnia 21 grudnia 1978 roku o odznaka w mundurach itd., tutaj jest cytowana cała podstawa prawna – w związku z tym komisja, mając te wszystkie argumenty na względzie, oczywiście sugerując się również z zarzutami, które wcześniej zostały przedłożone, doszła do wniosku,

jednogłośnie w dodatku, że w sprawie ustanowienia herbu województwa śląskiego oraz ustalenia flag województwa śląskiego postanawia się nie uwzględniać tej petycji. I komisja taką treść tej petycji zaopiniowała pozytywnie bez zmian. Tak, że dziękuję bardzo !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – Dziękuję. Pan Radny Bańka, no rozumiem, że coś tam się kliknęło nie tak, bo Pan był zapisany do głosu, bo teraz się Pan zgłasza *ad vocem* ?

- **radny Piotr Bańka** – [wypowiedź poza mikrofonem: tak, *ad vocem* do wypowiedzi...(fragment niezrozumiały)]

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...rozumiem, zapraszam w takim razie. Bardzo się Pan tu wcześniej angażował w dyskusję, więc teraz będzie lepsza okazja się wypowiedzieć ... Jeszcze też oglądający usłyszą. Bardzo proszę !

- **radny Piotr Bańka** – dziękuję za udzielenie głosu i myślę, że te komentarze dalsze już nie są potrzebne. Do Pana Przewodniczącego Kandziory. Panie Przewodniczący ! Tutaj jeśli chodzi o to czy obecna heraldyka jest prawidłowa. Tak, jest prawidłowa i ja do tego nie mam żadnych zastrzeżeń, natomiast czy dyskusja powinna trwać żeby jednak te symbole, jak herb i flaga województwa śląskiego uwzględniały też inną kulturowość, jak najbardziej jest to możliwe. Jako przykład mogę podać powiat myszkowski, gdzie w 2013 roku doszło do zmiany herbu i flagi. Te zmiany, które zaszły, uwzględniają właśnie zarówno elementy śląskie, jak i małopolskie. I w naszym herbie są dwie głowy, głowa orła małopolskiego, srebrna i cieszyńskiego, złota, czyli ta, która istnieje też w województwie śląskim. Tak, że myślę, że tego typu zmiany są możliwe. Myślę, że to nie jest nic nadzwyczajnego i myślę, że jeżeli kiedyś były ustanowione pewnego rodzaju symbole, a mieszkańcy innych terenów czują, że – i to dość dużych terenów, tak, zarówno obszarowo, jak i ludnościowo – że ich tożsamość też powinna być uwzględniona w tych symbolach, to myślę, że ta dyskusja powinna trwać. Nie powinniśmy jej zamykać poprzez odrzucenie tej petycji. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję ! I następny w kolejności *ad vocem* Rafał Kandziora, zapraszam !

- **radny Rafał Kandziora** – dobrze ! Ja tylko króciutko. Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Dlaczego *ad vocem* ? Dlatego, że do tych słów się odnoszę. Jako przewodniczący komisji nie decyduję o tym czy powinna ta dyskusja trwać, czy nie. Na podstawie argumentów, które zostały na komisji w dyskusji przedłożone, komisja podjęła stosowną dyskusję i na koniec tej dyskusji

postanowiła petycję odrzucić i to Państwu przedstawiłem. A to jak Państwo zagłosujecie w dalszej części, to jak gdyby komisja swoje stanowisko wyraziła, cała reszta jest po waszej stronie przeciw. Ja nie opowiadam się ani za, ani przeciw, uwzględniłem tylko większość. Oczywiście uważam, że jeżeli herb jest ustalony zgodnie z wszelkimi wymogami, jest szereg argumentów mówiących o tym, że jest on w zgodzie ze wszystkimi wymogami heraldycznymi, w związku z tym przychyliłem się do tej prośby żeby tej petycji nie uwzględniać. Ale oczywiście ja tylko przedstawiam stanowisko komisji jako jej przewodniczący. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję ! I kolejny mówca, Radny Stanisław Jaszczuk, zapraszam !

- **radny Stanisław Jaszczuk** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Przyznam się, że będę głosował w sprawie tej uchwały, wstrzymam się od głosu. Wstrzymam się dlatego, że nie wiem, nie znam argumentów stowarzyszeń, ponieważ przedstawienie tych argumentów zostało im uniemożliwione. Z tej mównicy nie mogli ich przedstawić i nie mam pełnej wiedzy żeby podjąć decyzję. I uważam, bo tu w kwestii dyskryminacji była dyskusja, Pan Radny się wypowiadał, że tu nie ma żadnej dyskryminacji, ale jeżeli nie ma tu na tej mównicy miejsca dla przedstawicieli szesnastu reprezentatywnych stowarzyszeń żeby mogli zabrać głos, przedstawić swoje argumenty, a jest miejsce dla przedstawicieli KOD-u, to jest dyskryminacja.

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękujemy ! I zapraszam Panią Radną Alinę Bednarz !

- **radna Alina Bednarz** – Szanowni Państwo ! Wywołana do mównicy przez dwie Panie Radne, Panią Agnieszkę Biegun – jako Przewodnicząca doraźnej Komisji Równego Traktowania, Dialogu Obywatelskiego i Wielokulturowości, i Panią Radną Baczyńską – jako przedstawicielka Rady Działalności Pożytku Publicznego, pozwolę sobie odpowiedzieć Paniom. Pani Agnieszko ! Bardzo serdecznie zapraszam, bo właśnie ta komisja to jest przestrzeń do załatwiania takich spraw. Pani Radna Baczyńska – Rada Działalności Pożytku Publicznego nie zajmowała się tą petycją, bo nie ma takiej formuły, w której miałyby się petycjami zajmować. Dziękuję bardzo !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Pani Radna Żak, tak ? Zapraszam !

- **radna Ewa Żak** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo Radni ! Chciałam zabrać głos w tej kwestii, dlatego że od ubiegłego roku spotykamy się w *Roku Górali* właśnie z góralami. Spotykamy się na pieczeniu barana, na różnych

impresach i każdy raz słyszę: *kiedy wy to wreszcie załatwicie ?* Więc bardzo proszę, żeby jednak szesnaście stowarzyszeń uznać, bo te stowarzyszenia mają coś do powiedzenia. Uważam, że jest karygodne, że one nie mogły tutaj przyjść i nie mogły się wypowiedzieć. To nie jest demokracja. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję ! Nie ma kolejnych mówców, a zatem przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	23
przeciw	9
wstrzym.	7

13. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Województwa Śląskiego (druk VI/777):

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – podobnie jak i poprzednia uchwała, ta również została wprowadzona do porządku obrad na wniosek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, która rekomenduje, aby nie uwzględniać tej skargi. Czy, Panie Przewodniczący, będzie chciał Pan coś dodać ? ...[radny Rafał Kandziora, wypowiedź z miejsca: komisja jest za odrzuceniem]... dziękuję ! Czy ktoś z Państwa chciałby zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę, a zatem przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	29
przeciw	0
wstrzym.	7

14. Podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Zarządu Województwa Śląskiego (druk VI/778):

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – w tym przypadku Komisja Skarg, Wniosków i Petycji również rekomenduje, aby nie uwzględniać skargi. Panie Przewodniczący, czy coś dodajemy ? ...[radny Rafał Kandziora, wypowiedź z miejsca – fragment niezrozumiały]... Dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie ? Nie widzę, zatem przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	29
przeciw	0
wstrzym.	7

15. Podjęcie uchwał w sprawie zmian w składach Komisji Sejmiku (druki VI/779 ÷ 786 oraz VI/789):

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – w tym punkcie mamy sekwencję dziewięciu uchwał dotyczących zmian w komisjach, gdzie przede wszystkim chcemy zaangażować nasze nowe koleżanki radne, Panie: Ewę Nierychło i Barbarę Chrobok. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać głos w tym punkcie przed głosowaniami ? Potem pozwolę sobie poddać pod głosowanie kolejno poszczególne druki. Nie widzę chętnych do dyskusji, zatem przystąpimy do głosowania druku VI/779...

Głosowanie nad uchwałą (zmiana składu Komisji Edukacji, Nauki i Kultury – druk VI/779):

za	34
przeciw	0
wstrzym.	0

Głosowanie nad uchwałą (zmiana składu Komisji Statutowo-Regulaminowej – druk VI/780):

za	35
przeciw	0
wstrzym.	0

Głosowanie nad uchwałą (zmiana składu doraźnej Komisji ds. Transformacji Regionu – druk VI/781):

za	36
przeciw	0
wstrzym.	0

Głosowanie nad uchwałą (zmiana składu Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej – druk VI/782):

za	35
----	----

przeciw	0
wstrzym.	0

Głosowanie nad uchwałą (zmiana składu Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji – druk VI/783):

za	36
przeciw	0
wstrzym.	0

Głosowanie nad uchwałą (zmiana składu Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia – druk VI/784):

za	36
przeciw	0
wstrzym.	0

Głosowanie nad uchwałą (zmiana składu doraźnej Komisji – Kapituły Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Śląskiego – druk VI/785):

za	36
przeciw	0
wstrzym.	0

Głosowanie nad uchwałą (zmiana składu Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej – druk VI/786):

za	35
przeciw	0
wstrzym.	1

Głosowanie nad uchwałą (zmiana składu Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów – druk VI/789):

za	35
przeciw	0
wstrzym.	0

16. Podjęcie uchwały w sprawie uzgodnienia projektu statutu Filharmonii Częstochowskiej im. Bronisława Hubermana, jako wspólnej samorządowej instytucji kultury Miasta Częstochowa i Województwa Śląskiego (druk VI/790):

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – proszę o przedstawienie opinii Komisji Statutowo-Regulaminowej ...[radna Dorota Konieczny-Simela, z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Ponadto projekt uchwały był opiniowany przez Komisję Edukacji, Nauki i Kultury, która zgłosiła do tego projektu poprawkę w treści załącznika do uchwały. I proszę o wypowiedź w tym zakresie Pana Radnego Tadeusza Sławka, zastępującego Przewodniczącą Komisji, która jest dzisiaj nieobecna.

- **radny Tadeusz Sławek** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Komisja obradowała w składzie 12 osób i rzeczywiście wydała opinię pozytywną wraz z poprawką. Ona była skutkiem dyskusji, w której uczestniczyli koledzy, którzy pracowali lub nadal pracują w ciałach o zbliżonym charakterze, i argumentowali, że dwuosobowa obsada stanowisk wicedyrektorskich budzi pewnego rodzaju wątpliwości, nie znajduje uzasadnienia w świetle dotychczasowych praktyk obowiązujących w instytucjach o podobnym charakterze, co Państwu raportuję. Ale jest jeszcze jedna uwaga. Tak trochę mówię to w swoim imieniu, ale pewnie też trochę w imieniu członków komisji, bo jeśli Państwo patrzą na głosowanie, to były 3 osoby za przyjęciem tej poprawki, 1 przeciw, ale aż 8 się wstrzymało, więc może dobrze byłoby, gdyby przy przypadkach takich inicjatyw jak to, dobrze byłoby, aby ktoś z Państwa członków Zarządu, który negocjuje takie sprawy, może był obecny, bo wiele rzeczy mógłby nam wyjaśnić i być może głosowanie lub cała sprawa wyglądałaby inaczej. Ale w każdym razie potwierdzam ten fakt, Panie Przewodniczący, i ten punkt, jak Państwo wiecie, powinien brzmieć: *dyrektor zarządza Filharmonią przy pomocy jednego zastępcy*, a nie tak jak jest: *dwóch*, przy tej okazji. Dziękuję bardzo !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo i czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zabrać przy tej okazji głos ? Czy też może ktoś jeszcze z Zarządu ? ... Panie Marszałku ? Ale to może w kolejności zgłaszających ? To najpierw Pani Radna Kocik i dopiero potem Pan Radny Gmitruk.

- **radna Beata Kocik** – witam serdecznie Państwa ! Szanowny Panie Przewodniczący ! Zarządzie ! Drodzy Koledzy i Koleżanki ! Taką techniczną rzecz, to myślę, że Pan Profesor już wyjaśnił, chodzi o statut i myślę, że to jest, nazwijmy to oczywistą pomyłką, ale tak naprawdę żeby pójść krok do przodu, to bardzo Państwa proszę, mimo tych uwag o przyjęcie tej uchwały. Myślę, że większość z Państwa zna Filharmonię Częstochowską, która jest instytucją kultury, w zasadzie największą w naszym subregionie północnym. Pewnie mogłabym wiele mówić o tym co dzieje się w Filharmonii i czym się zajmuje, ale nie chcę zajmować Państwa czasu, bo doskonale wiecie, jest to instytucja kultury

o dużej tradycji. Tam odbywają się wspaniałe i koncerty muzyki poważnej, i nie tylko. I z racji tego, że ... dokąd tutaj będę radną Sejmiku Województwa Śląskiego, będę zawsze mówiła, że subregion północny jest niejednokrotnie pozbawiany i subwencji, i dotacji, i różnego rodzaju pomocy. Kwestia jest taka, że myślę, że Filharmonia Częstochowska zasługuje na tą współpracę z Województwem Śląskim, jak tutaj pięknie mówił Pan Radny Stanisław Baczyński, zaczyna być to już zwyczajem, że my jako Województwo Śląskie będziemy współpracować z różnymi instytucjami kulturalnymi. Więc ja, Panie Marszałku, dziękuję za ten akces i bardzo Państwa proszę o pozytywne zaopiniowanie uchwały. Dziękuję bardzo !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! I oddaję głos Panu Radnemu Gmitrukowi ... Tu informacyjnie, poprawkę poddamy głosowaniu najpierw, żebyście Państwo wiedzieli, jaki jest scenariusz, poddamy najpierw głosowaniu tę poprawkę i dopiero potem...

- **radny Stanisław Gmitruk** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Szanowny Panie Marszałku i Wysoki Zarządzie ! Chcę nam wszystkim przypomnieć, że od kilku lat staraliśmy się, ażeby jedna z siedmiu instytucji kultury Miasta Częstochowy mogła być współprowadzona także przez Samorząd Województwa Śląskiego. Rok temu, mniej więcej rok temu, podjęte zostały bardzo intensywne prace urzędniczo-biurokratyczne, w efekcie czego w dniu 19 czerwca, to dla przypomnienia, podjęliśmy jako Sejmik uchwałę, że Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana będzie wspólną instytucją Samorządu Miasta Częstochowy i Samorządu Województwa Śląskiego. Wydawało się, że w krótkim czasie może być podpisana umowa pomiędzy Prezydentem Miasta Częstochowy jako organem wykonawczym Samorządu Miasta Częstochowy a Marszałkiem reprezentującym Zarząd Województwa Śląskiego. Okazało się, że trzeba jeszcze popracować nad jednolitą treścią statutu, tak że musiały być, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, przeprowadzone konsultacje społeczne. To trwało bardzo długo, ale trzeba przy tym powiedzieć, to jest rzecz oczywista, ale wszelkie uchwały, które podejmujemy, są formułą publiczną, tak, że od razu po tej dacie, którą wymieniałem, czyli podjęcie uchwały o współprowadzeniu Filharmonii Częstochowskiej przez dwa samorządy, no wieść się rozeszła bardzo szeroko i przyjęta została do wiadomości i milej akceptacji, że wreszcie ważna instytucja będzie mogła być także zasilana organizacyjnie, formalnie i finansowo przez Samorząd Województwa Śląskiego. Dalsze prace były prowadzone, w tym wspomniane konsultacje, długo to trwało, doszliśmy do dnia dzisiejszego. I w tym miejscu muszę się jako stary urzędnik uderzyć w piersi. Ja się dzisiaj dowiedziałem, że w starym statucie, ciągle jeszcze obowiązującym, Filharmonii Częstochowskiej jest zapis o dwóch zastępcach. Bo na podstawie mojej, nie powiem codziennej, ale bardzo częstej bytności w Filharmonii Częstochowskiej

miałem wiedzę, że jest dyrektor naczelny i dyrektor zastępca do spraw artystycznych. No w ostatnich dwóch latach po śmierci śp. wspaniałego Dyrektora Ireneusza Kozery, Dyrektor Adam Klocek sam wypełnia funkcję i dyrektora naczelnego i dyrektora artystycznego. W związku z tym podzielałam pogląd, że powinien być jeden zastępca. Wystarczy do prawidłowego prowadzenia. Ale Szanowni Państwo ! Jeśli podejmiemy taką poprawkę, jak sugeruję ... sugeruję żeby trochę zmiękczyć stanowisko Komisji Edukacji, Kultury i Nauki, no to niestety, może to potwierdzić Pan Mecenase Koczarski, projekt czy też ta nasza decyzja będzie podlegała dalszym, musiała podlegać dalszym konsultacjom społecznym, a jeszcze wiemy, że jak uchwałę podejmiemy, organ nadzoru, konsultacje, przygotowanie umowy do podpisania, rok nam upłynie, a Zarząd Województwa był uprzejmy w stosownym czasie podjąć uchwałę o przesunięciu środków, tych 2 mln zł w ramach działu *kultura i ochrona dziedzictwa narodowego*, na właśnie cel współprowadzenia Filharmonii Częstochowskiej. W związku z tym, by nie przedłużać, bo mógłbym jeszcze dużo mówić – emocjonuje mnie ta sprawa, tak nawiasem mówiąc – że ten wniosek komisji jest słuszny, ale podejmiemy twarde postanowienie, że będziemy procedowali tę zmianę w styczniu 2024 roku, by środki w kwocie 2 mln zł były przeznaczone na potrzeby. Chcę dodać przy tym, że te 2 mln zł to jest około 20 % budżetu Województwa ... przepraszam, Filharmonii Częstochowskiej, to jest dużo. Oczywiście, że formalnie nikt nie powinien liczyć, że są pieniądze, bo póki nie ma tego przysłowiowego wróbla w garści, to nie powinno się liczyć, ale te pieniądze są bardzo potrzebne. A ponadto jak się – raz jeszcze powiem – wieść rozeszła, i medialna, i formalna w różnych instytucjach kultury i teraz nie uda nam się w tym roku przeznaczyć tych pieniędzy, no to nie chcę to po swojsku nazywać, ale będzie to źle widziane, tak bym chciał miękko to powiedzieć. Dlatego też kończąc, sugeruję, ażebyśmy podjęli uchwałę odnośnie statutu w wersji z dwoma dyrektorami, a w styczniu weźmiemy się za zmiany. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję i zgłasza się *ad vocem* radny Tadeusz Sławek, zapraszam !

- **radny Tadeusz Sławek** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Żeby Państwo nie mieli żadnych wątpliwości, ja powtórzę, że nasza komisja i wtedy, kiedy decydowały się losy o współfinansowaniu Filharmonii Częstochowskiej i teraz oczywiście w całej rozciągłości popiera tą inicjatywę i obecność finansową, i nie tylko finansową, Samorządu naszego Województwa w Częstochowie. Zgłaszałem tylko możliwość tej poprawki, rozumiem, ale opinia nasza jest pozytywna, natomiast rozumiem wystąpienie tutaj Pana Marszałka Gmitruka jako obietnicę zmiany tego stanu rzeczy po 1 stycznia, czyli jak gdyby uwzględnienie tej poprawki w najbliższej możliwej, stosownej sytuacji. Możemy tylko, jeżeli Pan Marszałek będzie trzymał Pana Marszałka Gmitruka za słowo. Dziękuję !

- **radny Stanisław Gmitruk** – [poza mikrofonem: nie jestem jeszcze marszałkiem ... na razie]
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękujemy ! I do głosu zapraszam Pana Radnego Przedpełskiego !
- **radny Zbigniew Przedpełski** – dziękuję bardzo ! Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo Radni ! Szanowni Państwo ! Po raz drugi w dniu dzisiejszym przychodzi mi tutaj występować z apelem do służb prowadzących negocjacje w naszym imieniu, no bo ja nie jestem alfą i omegą. Natomiast jednak te wysokiej, mimo wszystko wysokiej klasy instytucje kultury pokroju filharmonia, mam na myśli przede wszystkim śląską, która jest jednoosobowo zarządzana, ale okazuje się, dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący, okazuje się, że rzeczywistość Filharmonii Częstochowskiej to na dzień dzisiejszy zdaje się wyglądać tak samo. No i mam nadzieję, apeluję o to żeby dotrzymane było to słowo, że będzie to sprawa załatwiona. Szanowni Państwo ! Ja naprawdę nie mogę zrozumieć dlaczego Pan Peter Gelb może od kilku, no przez kilkanaście lat zarządzać Metropolitan Operą w Nowym Jorku przy pomocy jednego zastępcy artystycznego ? Zmienia się to, następują zmiany, bo to instytucja artystyczna, więc pamiętam, zmieniali się ci dyrektorzy artystyczni w atmosferze skandalu, ale jednakowoż zawsze i tylko jest jeden tam zastępca. Kompletnie nie rozumiem dlaczego, a zwracam uwagę jeszcze raz na zapis, no w tym przedłożonym nam statucie pisze, że dyrektor zarządza Filharmonią Częstochowską przy pomocy dwóch zastępców, więc jeżeli tak nie jest, sytuacja prawnie dla mnie jest jednoznaczna, no nie jest przestrzegany statut.
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Nie widzę większej ilości osób do dyskusji, a zatem przechodzimy do głosowania, tak jak już wspomniałem w tej kolejności, że najpierw głosujemy nad losem poprawki. A zatem kto z Państwa Radnych jest za tym, żeby tę poprawkę przyjąć ... otwieram głosowanie tym samym, kto jest za przyjęciem poprawki, kto jest przeciw i kto się wstrzymuje ? ... Poprawka stanowić ma o tym, że w miejsce dwóch obecnie zastępców ma być jeden zastępca ...[głosy z sali]... To może wrócimy jeszcze o krok do tyłu i ja poproszę Mecenasa Koczara żeby Państwu jeszcze raz wytłumaczył o co w tym chodzi, żeby to było jasno, dokładnie powiedziane, co będziemy głosowali, żebyście Państwo mieli zrozumienie tematu.
- **Pan Józef Koczar, Dyrektor Departamentu Obsługi Prawnej i Nadzoru Właścicielskiego** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! To jest dokument, który uzgadniamy, więc w zasadzie nie powinniśmy

do niego przyjęć zmian. Albo uzgadniamy w sensie pozytywnym uchwałą, albo negatywnym. Jeżeli chcemy zgłosić poprawki, to w zasadzie to one wcześniej roboczo powinny być uzgodnione, więc z tego względu proponuję Państwu aby zagłosować przeciwko poprawce, która została zgłoszona na komisji. W tym momencie formalnie nie zmieniamy tutaj żadnych postanowień, uzgadniamy statut w brzmieniu przyjętym wcześniej w Mieście Częstochowa, a następnie roboczo pracujemy nad tym żeby w nowym roku wprowadzić te zmiany, które były omówione na posiedzeniu komisji. Tak, że przeciwko poprawce i później za uchwałą.

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – rozumiem, że mamy już jasną sytuację co do tego co głosujemy, a zatem głosujemy nad poprawką...

Głosowanie nad przyjęciem poprawki do § 11 ust. 1 uzgadnianego statutu o treści:
„1. Dyrektor zarządza Filharmonią przy pomocy jednego zastępcy”.

za	3
przeciw	30
wstrzym.	1

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – a zatem poprawka została odrzucona i żebyśmy wiedzieli, gdzie jesteśmy, to w tej chwili poddam pod głosowanie projekt uchwały, czyli projekt statutu Filharmonii Częstochowskiej im. Bronisława Hubermana jako wspólnej samorządowej instytucji kultury Miasta Częstochowa i Województwa Śląskiego, druk VI/790, w brzmieniu takim, jakim trafił na komisję. Ale z dyskusji, która tutaj została przeprowadzona w dalszych krokach, o ile zostanie ta uchwała przyjęta, w dalszych krokach będzie ta uchwała czy ta inicjatywa ulepszana...

Głosowanie nad uchwałą:

za	35
przeciw	0
wstrzym.	0

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...i tak, proszę Państwa, przeszliśmy przez wszystkie punkty związane z głosowaniami. Został nam punkt 17...

17. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami:

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...materiał w wersji elektronicznej został do Państwa przekazany w dniu 17 listopada. Czy macie Państwo pytania do przedłożonego sprawozdania ? Widzę, że zgłasza się Pani Agnieszka Biegun, zapraszam ! ... Do następnego ? Czyli falstart był, tak ? Dobrze ! Czy ktoś z Państwa ma jednak tutaj chęć zabrania głosu w punkcie 17, jesteśmy przy sprawozdaniu z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami. Przypomnę, że materiał został Państwu wysłany 17 listopada br. w formie elektronicznej ... Nie ma pytań, a zatem przechodzimy do kolejnego punktu dzisiejszych obrad...

18. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych:

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – ...i udzielam głosu Pani Radnej Agnieszce Biegun. A w międzyczasie, zanim Pani Radna się pojawi na mównicy, przypomnę tylko o konieczności pisemnej formy interpelacji, dziękuję, ale to tak do zgłoszenia informacji...

- **radna Agnieszka Biegun** – tak, Panie Przewodniczący, dziękuję za to, że nas Pan dzisiaj tak pilnuje i pyta czy my się mylimy, czy nie i czy wszystko odpowiednio składamy. Bardzo dziękuję ! Wiem, że dzisiaj kiepski dzień, czasem można się pomylić, ale dziękuję bardzo za głos. Tak nawiązując do tej dyskryminacji, która dzisiaj tyle razy padła na tej sali, to chciałabym złożyć interpelację. Zwracam się z prośbą o udzielenie pomocy finansowej Gminie Ślemień z przeznaczeniem na dotację dla Muzeum Żywiecki Park Etnograficzny w Ślemieniu z przeznaczeniem na remont dachu na zabytkowej szkole z Rychwałdu. No niestety ta aura, którą teraz mamy, nie sprzyja zabytkom. Gmina Ślemień wcześniej dostawała pomoc, za to serdecznie dziękuję i z tej pomocy, którą uzyskała tutaj właśnie z Urzędu Marszałkowskiego, wyremontowała niemalże wszystkie dachy, aczkolwiek ten dach został, jest największy, bardzo przecieka. Koszt tej inwestycji to jest kwota około 120 tys. Tak, że bardzo serdecznie, Panie Marszałku, proszę o wsparcie Parku Etnograficznego. Myślę, że tą pozytywną odpowiedzią na tą interpelację Pan pokaże, że jednak nie dyskryminuje się południa, górali i naszej tożsamości. Dziękuję serdecznie i pisemną oczywiście interpelację złożyłam w Kancelarii Sejmiku. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Udzielam głosu Pani Radnej Ewie Żak !

- **radna Ewa Żak** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo Radni ! Ja bardzo się cieszę, że ta Filharmonia Częstochowska dostała te pieniądze, natomiast smuci mnie bardzo, że nie ma pieniędzy na doświetlenie przejść dla pieszych. W 2021 roku napisałam interpelację, prosząc o doświetlenie przejść na drogach

wojewódzkich na terenie powiatu bielskiego. Na moją interpelację otrzymałam odpowiedź 27 października 2021, że zagadnienie jest skomplikowane i wymaga precyzyjnej analizy i że o wynikach zostaną poinformowana do końca pierwszego kwartału 2022. Niestety to się nie stało, ale w dniu 30 sierpnia 2022 roku otrzymałam pismo, z którego wynika, że w pięciu lokalizacjach, cytuję: *możliwe są do wykonania doświetlenia w przyszłości*. Ja chciałabym się zapytać ile z tych przejść zostało doświetlonych ? Bo z tych moich informacji wynika, że ani jedno, natomiast informacje miałam od policjantów, którzy uważają, że koniecznie trzeba te przejścia doświetlić. Ja bym prosiła, żeby jednak to zrobić, ponieważ znowuż w sierpniu na jednym z tych przejść był wypadek śmiertelny, kobieta przechodziła prawidłowo przez pasy, kierowca nie miał we krwi alkoholu, a jednak kobieta nie żyje, więc jest to bardzo ważne. Następna sprawa. Szanowni Państwo ! Zwróciłam się w 2022 roku o pilny remont odcinka drogi DW 942. Jest to też droga wojewódzka od nowego ronda w Buczkowicach do starego ronda w Buczkowicach. Otrzymałam odpowiedź, że do końca 2023 roku będzie to zrobione. Przejechałam tamtędy, dziury są jeszcze większe. Jeden z kierujących pojazdami wpadł do połowy osi koła do tej dziury. To naprawdę nie jest aż tak dużo, a Pan Marszałek obiecał, że to robi. Niestety nie jest to zrobione. Ja bardzo proszę żeby jednak pochylić się nad tym, bo to naprawdę spowoduje bardzo dużo kolizji, a po tej zimie, która jeszcze w tej chwili nastąpi, ja już rok na to czekam, na to co napisałam. Mało tego ! Mam odpowiedź pozytywną. I mam jeszcze jedną sprawę dotyczącą chodnika w Pewli Wielkiej. Panie Marszałku ! Obiecał Pan dzieciom i rodzicom, będąc dwa lata temu w Pewli Wielkiej w szkole, że tam będzie zrobiony chodnik. W tej Pewli Wielkiej nie ma w ogóle chodnika do szkoły – tam jest szkoła, gdzie są klasy integracyjne, jest 28 dzieci, w tym dzieci na wózkach inwalidzkich. Sytuacja jest taka, że gmina Jeleśnia, radni podjęli uchwałę, że 500 tys. zł dokładają, Powiat Żywiecki również 500 tys. dokłada. Ja napisałam wniosek do budżetu, jest już drugi rok z rzędu w budżecie 1 mln zł na ten chodnik. Panie Marszałku ! Pan się nie chce spotkać ani z Panią Wójt, nie chce się Pan spotkać ani z przedstawicielami Powiatu Żywieckiego. Dlaczego oni nie mają mieć podpisanej tej umowy żeby te dzieci mogły wreszcie mieć ten chodnik ? Bardzo proszę żeby to wreszcie zrobić. My jako radni wszyscy głosowaliśmy za budżetem, w związku z tym proszę się nie sprzeciwiać wszystkim radnym, którzy Panu zagłosowali za 2023 rok za budżetem. Dziękuję bardzo !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję i do głosu proszę...
- **Marszałek Jakub Chelstowski** – ja tylko *ad vocem*, Panie Przewodniczący, bo Pani radna kłamie...
- **radna Ewa Żak** –...ja nigdy nie kłamię !

- **Marszałek Jakub Chelstowski** –...dobrze, dobrze, Pani Radna ! Prawda jest taka, że rozmawialiśmy z Panem Starostą, niejakim Andrzejem Kalatą, który teraz jest posłem, żeby dołożył więcej, bo to jest droga powiatowa czy chodnik powiatowy i nie chciał dołożyć tych pieniędzy więcej i myślę, że to jest najlepsza odpowiedź na tą całą sytuację. Po naszej stronie pieniądze są zabezpieczone, jest wola i ochota żeby to zrobić, ale nie było po stronie Starosty odpowiednich środków żeby dołożyli do tej drogi, więc taka jest historia. Dziękuję !
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Panie Radny Baczyński, no ale *ad vocem* do czego ? To nie jest punkt, gdzie się *ad vocem* dyskutuje, to ja tutaj jednak udzielam głosu Panu Radnemu Gmitrukowi, a Pana zapisuję do dyskusji.
- **radny Stanisław Baczyński** – Panie Przewodniczący ! Chciałem wyprostować jedną informację. Nie jest prawdą, że Powiat Żywiecki nie chce się dołożyć do tej inwestycji, ponieważ w budżecie Powiatu Żywieckiego jest zapisane na ten moment 674 tys. zł...
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Radny Baczyński ! Przywołuję do porządku, sesja rządzi się troszeczkę innymi prawami...
- **radny Stanisław Baczyński** –...nie można takiej informacji...
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – nie można sobie w dowolnym punkcie, jeżeli każdy będzie tutaj w dowolnym punkcie wychodził i w dowolnym punkcie będzie mówił, to nie będą to już obrady, tylko będzie to zwykła anarchia. Sugeruję zasiąść w ławie radnych i poczekać na swój głos. Ja tego Panu głosu nie odmawiam i nie odmówię, zapisałem Pana w kolejce, będzie Pan po Grzegorzu Wolniku...
- **radny Stanisław Baczyński** –...OK. Dziękuję !
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! I zapraszam Pana Radnego Gmitruka. Proszę, Panie Radny Gmitruk, o kontynuowanie.
- **radny Stanisław Gmitruk** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Ja będę przedkładał jedną interpelację, mam też jedno oświadczenie. W sprawie interpelacji chcę nam wszystkim przypomnieć, że od kilku lat w sposób szczególny interesuję się sytuacją w Ośrodku Rehabilitacji w Kochcicach, który jest aktualnie w strukturze organizacyjnej Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich. Jeszcze w latach 2020 i 2021 ośrodek ten był w trudnej sytuacji finansowej, m.in., a może przede wszystkim dlatego, że

piekarska urazówka nie kierowała w oczekiwanej skali pacjentów po operacjach na rehabilitację w Kochcicach, a takie były podstawowe założenia przy włączeniu tego ośrodka w 2004 roku do struktury piekarskiej urazówki. Czytałem protokół z sesji Rady Gminy Kochanowice, gdzie dyrektor, ówczesny dyrektor, Pan prof. Koczy, no przekonywał radnych, by wydali pozytywną opinię i mówił, że stworzony został nieswoisty ciąg technologiczny: operacje w Piekarach – rehabilitacja w Kochcicach. Tak się niestety nie dzieje. Zaraz powiem trochę szczegółów, ale należy także dodać, że Ośrodek Rehabilitacji w Kochcicach za rok 2022 miał dodatni wynik finansowy, a także aktualna analiza sytuacji ekonomicznej i finansowej za 10 miesięcy wskazuje, że także wynik finansowy ten ośrodek będzie miał w roku 2023, ale tylko dlatego, że dobrze układa się współpraca ośrodka w Kochanowicach z Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie oraz Szpitalem im. dr. Rudolfa Weigla w Blachowni. Jest to szpital powiatowy, ale teraz zarządzany przez prywatnych przedsiębiorców. Natomiast – i tutaj proszę Państwa uwaga – na około 1300 skierowań, jakie za 10 miesięcy przyjął ośrodek w Kochcicach ze szpitala macierzystego, czyli z piekarskiej urazówki, były 23 skierowania, w tym tylko 8 pooperacyjnych, czyli najwyżej refundowanych przez NFZ. No to jest swoiste kuriozum, tak bym powiedział, czyli jakby swojej własnej jednostki się nie preferuje. Ważnym jest też, że ośrodek w Kochcicach ma sytuację taką, że w pełni wykorzystywane są miejsca leczniczo-rehabilitacyjne i według opinii pacjentów, a mam stały kontakt z pacjentami, realizowane są te zabiegi, całe usługi, bardzo dobrze. Opinie Kochcice mają bardzo dobrą. Bardzo ważne jest i to, że w budżecie na rok 2023 mamy zapisaną kwotę 2 mln zł na dokumentację projektowo-kosztorysową budowy i wyposażenia ośrodka w Kochcicach. No i w dalszym ciągu odbieram ten fakt jako bardzo dobry, bo to prognozuje dalszy rozwój, tylko chciałbym zapytać, jak przebiegają prace w zakresie tych spraw projektowych ? W świetle przedstawionych spostrzeżeń i uwag wnoszę do Pana Marszałka o podjęcie decyzji i wszczęcie procesu, w efekcie czego Ośrodek Rehabilitacji w Kochcicach, będący obecnie w strukturze SPZOZ Szpitala Wojewódzkiego w Piekarach Śląskich, zostanie włączony do struktury Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala im. Najświętszej Maryi Panny. Ten proces jest naturalny, sam się wytwarza, że współpraca kierowania pacjentów jest bardzo dobrze zorganizowana. I dalej, jeszcze w tym 2004 roku, dyrektor ówczesny, dyrektor prof. Koczy mówił, że no połączymy te szpitale, bo jest tylko 50 km z Piekar do Kochcic, a z Kochcic do Częstochowy jest niecałe 30 kilometrów. Tak, że kolejny argument jest za tym, żeby to włączyć. Tak, że taki wniosek formalny składam. Oświadczenie. Szanowni Państwo ! Mam bardzo dużą satysfakcję, że w dniach 16-18 listopada uczestniczyłem jako widz, odbiorca w 44. Ogólnopolskim Konkursie Poetyckim im. Haliny Poświatowskiej w Częstochowie. W ramach tych obchodów w dniu 16. odbył się konkurs, w zasadzie podsumowanie konkursu poezji śpiewanej, był występ laureatów. W dniu 17. w klubie *Politechnik* Politechniki Częstochowskiej

był występ Częstochowskiego Teatru Tańca w spektaklu *Uszyta ze słów*. Natomiast w dniu 18. odbył się już taki podsumowujący konkurs i koncert właśnie tego całego Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Haliny Poświatowskiej w Filharmonii Częstochowskiej. Czyli ta jednostka, o której mówiliśmy wcześniej, Filharmonia Częstochowska, pracuje także bardzo dobrze z innymi jednostkami, w tym naszym Regionalnym Ośrodkiem Kultury. Pan Radny Czarnynoga wyszedł, ale w kontekście wspomnianego świetnie pracującego Regionalnego Ośrodka Kultury w Częstochowie chcę powiedzieć, że, no wprawdzie nie doczekaliśmy się jeszcze współprowadzenia jednostki kultury w Zarządzie Powiatu, aczkolwiek Częstochowa jest też powiatem grodzkim, czyli w pewnym aspekcie spełnia, ale rolę taką ponadgminną, trochę ponad powiatową wypełniają także Regionalne Ośrodki Kultury w Częstochowie i Bielsku-Białej. Ta rola w pewnym sensie jest też wykonana. Tak, że raz jeszcze oświadczam, że miałem dużą satysfakcję, że uczestniczyłem w kolejnej wspaniałej imprezie zorganizowanej przez Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję zapraszam Panią Radną Ewę Żak !

- **radna Ewa Żak** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo Radni ! Nikt mi w usta kłamstwa nie będzie wkładał i Pan Marszałek tym bardziej. Ja nie kłamię nigdy, dlatego nigdy się nie pomylę. Projekt na ten chodnik kosztował 270 tys. Połowę dała Gmina Jeleśnia, a połowę Powiat Żywiecki. Jest to nieprawda, że w budżecie nie jest zapisane – ponad 600 tys. jest zapisane w Powiecie Żywieckim. Radni Gminy Jeleśnia przeznaczyci 500 tys. Jeżeli zabraknie, to w przyszłym roku też jest czas żeby można było cokolwiek dołożyć. Jeżeli się dokłada na różne głupoty, to niech chodnik dla dzieci niepełnosprawnych będzie wreszcie zrobiony. Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! I zapraszam do głosu radną, wiceprzewodniczącą, Panią Urszulę Koszutską.

- **radna Urszula Koszutska** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Państwo Marszałkowie ! Szanowne Koleżanki i Koledzy Radni ! Proszę Państwa ! Dzisiaj obchodzimy Ogólnopolski Dzień Praw Dziecka. Jednym z ważniejszych praw młodych ludzi jest prawo do rozwoju i prawo do leczenia. Z wielu stron słyszymy o pogarszającym się stale zdrowiu psychicznym młodych ludzi, a nowy model opieki psychiatrycznej, który aktualnie jest wprowadzany, nie gwarantuje i nie zabezpiecza potrzeb i praw właśnie młodych ludzi. Stan zdrowia psychicznego zależy od wielu czynników społecznych, genetycznych, rodzinnych oraz biologicznych. Do jednych z istotniejszych czynników ryzyka rozwoju zaburzeń psychicznych u dzieci i młodych ludzi jest brak lub słaby poziom umiejętności radzenia sobie z przeciwnościami społecznymi. Dlatego wnioskuję o stworzenie

programu mającego na celu wsparcie psychologiczne w ramach profilaktyki, skierowany do środowisk edukacyjnych i medycznych, mający na celu poprawę umiejętności młodych ludzi w radzeniu sobie z trudnościami sytuacyjnymi i społecznymi oraz zwiększające odporność psychiczną dzieci i młodzieży. Myślę, że zadbanie o to podstawowe prawo jest naszym tutaj obowiązkiem w Urzędzie Marszałkowskim. Dziękuję bardzo !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! I zapraszam do głosu Pana Radnego Jana Kawuloka !

- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Taka pierwsza uwaga, ten punkt interpelacje, zapytania, żeby to nie było sprawozdanie z naszej działalności jako radnych, bo każdy z nas bierze udział w wielu spotkaniach. Ja też byłem w sobotę z prof. Sławkiem, itd., bo to chyba no wydłuży, widzimy, że przerażające jest to, że tu już nikogo na tej sali nie ma, bo no każdy z nas coś robi i to jest bardzo fajne co robi, natomiast uważam, że no powinniśmy to w innym punkcie artykułować albo w inny sposób. Sprawa, która mi się dzisiaj nasunęła, to jest tzw. forma wystąpienia *ad vocem*. Ja uważam, że są takie punkty, gdzie ono nie powinno być stosowane. I tu Pan Przewodniczący uznał to w punkcie *zapytania*, i tu się generalnie zgadzam, czyli w tym ostatnim, co teraz jesteśmy, ale również nie powinno być tego w punkcie *zmiana porządku obrad*. Zmiana porządku obrad. Radny zgłasza porządek obrad, robi *ad vocem*. Co to znaczy ? Co to znaczy ? On oczywiście może wyrazić swoją opinię, że on będzie głosował przeciw tym zmianom porządku, ale no już zamknięcie punktu obrad, zmiana porządku obrad, no to po prostu zamknijmy go na początku, nie będzie żadnych zmian. I dlatego myślę, że – to wynika nawet z regulaminu – ale też żeby przyjąć taką zasadę, że *ad vocem* nie stosujemy w tutaj dwóch punktach, czyli *interpelacje, zapytania*, no i oczywiście *zmiana porządku obrad*. Oczywiście, jeszcze mam jeden tutaj punkt, no to odnoszę do Pana Radnego Gmitruka – ja pracuję w służbie zdrowia 35 lat, ja sobie nie wyobrażam żeby radni kazali lekarzowi, do którego ośrodka ma kierować na rehabilitację. Szanujmy ich wiedzę, wykształcenie, itd. Natomiast można im kazać, ale to nie na tym polega, to jest wbrew jego wiedzy medycznej. I ostatnia sprawa, tutaj czekam na dyskusję, słuchajcie, mamy te urządzenia do głosowania. One nie są używane od czterech lat – pandemia i wróciliśmy, przeszliśmy na tablety. Niezwykle trudno dzisiaj jest zanotować cokolwiek, bo to przeszkadza. Do przeanalizowania czy te urządzenia mogłyby być po prostu zdemontowane, żeby nam troszkę tego miejsca na tych biurkach... Większość z nas jednak robi jakieś tam notatki odręczne, piórem czy tego, żeby jeżeli to nie jest jakaś sprawa, no bo to tak jak powiedziałem, chyba ostatni raz to było stosowane trzy lata temu, potem pandemia, jak gdyby przeszło na pracę zdalną, ale po pandemii według tej opinii pana radcy prawnego, że możemy stosować tablety i my stosujemy już od no prawie roku czy ponad rok nawet. Tak, że stąd mój wniosek do Prezydium, tutaj Przewodniczącej Prezydium

o przeanalizowanie możliwości ułatwienia pracy radnym poprzez zmianę usytuowania tych miejsc pracy. Dziękuję bardzo !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Oczywiście ten drugi punkt jest punktem do przemyślenia. Jak najbardziej. Tak ! Jeżeli można coś poprawić, to poprawimy. Ten pierwszy natomiast, no ja trochę inaczej tamtą dyskusję zapamiętałem, ale mniejsza o to. A udzielam głosu Panu Radnemu Grzegorzowi Wolnikowi, zapraszam !

- **radny Grzegorz Wolnik** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo Radni ! Mam interpelację dotyczącą naszej drogi, nie drogi powiatowej np., gdzie mamy tylko udzielić pomocy finansowej, ale chodzi mi o naszą drogę. Dobrze, że jest Pan Marszałek Klimosz, bo to on będzie tutaj w tym momencie pewnie decydował o realizacji tegoż tematu. Chodzi o drogę 926, ulicę Mikołowską w Orzeszu-Zawiści. Tam od dłuższego czasu jest temat pobocza. Pobocza, które jest doraźnie remontowane za wcale niemałe kwoty każdego roku, a jest ono po prostu niebezpieczne, ponieważ nie jest w jakikolwiek sposób zorganizowane. Nie ma krawężników, nie ma chodników, nie ma zatok parkingowych, więc tam się każdy porusza tak jak chce i że tam jeszcze nie doszło do jakiegoś poważniejszego wypadku, to cud boski i nie czekajmy, aż się coś wydarzy. Dlatego prosiłbym, żeby... Sytuacja jest o tyle łatwiejsza, że tam już była przygotowana dokumentacja, więc mam nadzieję, że ta dokumentacja, może wystarczy ją tylko zaktualizować, więc nie byłyby to tak potężne koszty. Ja tutaj nawet nie śmiem marzyć, że zrobimy w przyszłym budżecie coś więcej niż dokumentację, ale bez tej dokumentacji, ani po jakieś środki zewnętrzne czy to krajowe, czy zagraniczne, ani z własnego budżetu nie sięgniemy. W związku z tym bardzo by mi zależało żeby tutaj zrobić pełną dokumentację z odwodnieniem, itd., bo tamten teren faktycznie jest od dłuższego czasu, że tak powiem, są prośby ze strony mieszkańców i władz samorządowych. Tak, że będę tutaj, Panie Marszałku, co jakiś czas się w tej kwestii przypominał. Oczywiście złożę pisemną interpelację. Dziękuję bardzo !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję i zapraszam do głosu Pana Radnego Stanisława Baczyńskiego !

- **radny Stanisław Baczyński** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Ja na samym początku powiem tak, że moją intencją nie jest przeszkadzać w prowadzeniu obrad Panu Przewodniczącemu, ale czułem się w obowiązku sprostowania pewnych informacji, które tutaj się wkradły, chyba przez nieuwagę. Po pierwsze, Pan Andrzej Kalata nie jest posłem, tylko jest senatorem, były Starosta Żywiecki jest senatorem Rzeczypospolitej Polskiej. Druga sprawa jest taka: nie jest prawdą, że w budżecie Powiatu Żywieckiego, przepraszam, nie ma środków – jest zabezpieczona kwota 675 tys. zł. Jest deklaracja Gminy Jeleśnia

w wysokości 500 tys. zł i w budżecie Województwa Śląskiego było na ten cel zabezpieczone 1 mln zł. To jest inżynieria finansowa pozwalająca na realizację jednego z odcinków. Dokumentacja jest gotowa, Powiat jest przygotowany do realizacji. Są pewnego rodzaju problemy techniczne w ułożeniu budżetów dotychczasowych i w projekcie budżetu roku 2024. Jednak myślę, że bazując na doświadczeniu, wiedzy i kompetencjach ludzi wszystko jest możliwe do realizacji. To, Panie Przewodniczący, tylko tytułem wyjaśnienia żeby było prosto na linii samorządowej pomiędzy Województwem Śląskim a Powiatem Żywieckim. Natomiast odnosząc się do treści wniosku Pana Przewodniczącego Kawuloka, tak sobie pozwolę powiedzieć, to ja pozwolę sobie zauważyć jedną rzecz, na tych urządzeniach jest jeszcze nagłośnienie. Ja o tym nagłośnieniu już tu kiedyś mówiłem, tu coś teraz jest polepszone, ale tu generalnie był taki problem, że było kiepsko słycać i jak się pozbędziemy tych głośników, to się pozbędziemy również słyszalności tego, co tu jest mówione z mównicy, a chyba zależy nam na tym, żeby być słyszany i być dobrze zrozumianym, więc myślę, że toby w sensie technicznym trzeba wziąć pod uwagę, gdyby te urządzenia miały zniknąć, które rzeczywiście przeszkadzają. No i Szanowni Państwo, na koniec takie spojrzenie w swoje sumienie. Raz, nie, Prezydium, Prezydium 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11... Trochę nas mało jak na zakończenie obrad, to tak tylko...

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dobrze, że Prezydium liczne, tak że dziękujemy.
- **radny Stanisław Baczyński** –...ja wiem, że kworum w tym wypadku nie obowiązuje ... No nie no, kworum nie obowiązuje, ale trochę nas mało...
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – i zapraszam Pana Marszałka Klimosza. A za chwilę zgłaszające się osoby...
- **Pan Krzysztof Klimosz, Członek Zarządu Województwa** – Panie Radny ! W związku z tym, że nie ma Marszałka Chełstowskiego, Pan z nim toczył dyskusję na temat Jeleśni, a ja się drogami w tej chwili zajmuję, krótkie sprostowanie. Przed momentem Pan też słyszał, że Pan Radny Gmitruk prosił o remont chodnika przy drodze wojewódzkiej. Budżet Województwa naprawdę jest ogromny jeżeli chodzi o drogi, ale sami nie jesteśmy w stanie zrealizować własnych potrzeb. Ja przypominam, że Jeleśnia leży przy drodze powiatowej i to są ... przepraszam ! Nie Jeleśnia, szkoła w Pewli leży przy drodze powiatowej. To są zadania własne Powiatu. Myśmy zabezpieczyli w budżecie 1 mln zł na pomoc Powiatowi, a nie że Państwo oświadczacie, że Powiat łaskawie nam 600 tys. zabezpieczył, my mu mamy przy powiatówce zbudować chodnik, Powiat ma 600. Kosztorys kosztuje 3 mln. My, Pan Marszałek obiecał, zgadzamy się, mamy w budżecie zapewnioną dopłatę Powiatowi 1 mln zł, ale nie jesteśmy w stanie wybudować chodnika, to Powiat ten chodnik buduje ! Dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – w tej chwili zgłasza się Pan Radny Szczęsny. A Pan chciał dokończyć swój wniosek poprzedni ? Czy dyskutować z Marszałkiem Klimoszem ? No proszę bardzo, tylko tak nieśmiało proszę, żeby do rzeczy...
- **radny Stanisław Baczyński** –...to nie chodzi o to, żeby Powiatowi sfinansować. Powiat jest przygotowany na wyższe wydatki. Jednak nie doszło organizacyjnie do spięcia tych wszystkich rzeczy, to jest kwestia dobrej woli i podejścia takiego merytorycznego do sprawy !
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję i zapraszam Pana Radnego Jarosława Szczęsnego !
- **radny Jarosław Szczęsny** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Radni ! Ja w sumie ten głos i to jest mój taki wniosek do Pana Przewodniczącego, zgodnie z obowiązującymi przepisami...
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...znaczy do mnie, tak ? ...Znaczy do mnie ?
- **radny Jarosław Szczęsny** –...nie rozumiem.
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...do mnie ten głos, tak ?
- **radny Jarosław Szczęsny** –...tak, tak, tak ! Chodzi o dostarczanie dokumentów na sesję. Zgodnie z regulaminem każdy radny powinien tydzień przed otrzymać te dokumenty, ja korzystam w wersji papierowej, ale w tym tygodniu dostałem dopiero w czwartek, więc nie wiem, czy to można jakoś tam organizacyjnie przyspieszyć albo gdzieś tam sprawdzić, bo wcześniej się to nie zdarzało, a teraz ostatnio w roku to dwukrotnie czy trzykrotnie się zdarzyło żeby te materiały na sesję, żeby były wysłane np. w piątek czy w czwartek tydzień przed.
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...trochę tu słabo słyhać, więc ja powtórzę, co zrozumiałem i czy dobrze zrozumiałem, bo materiały wysyłamy w wersji elektronicznej. I to jest standard. Czy mam rozumieć, że te materiały w wersji elektronicznej do Pana Radnego nie dotarły ?
- **radny Jarosław Szczęsny** –...ja myślę, że standardem jest papierowa wersja, bo nigdzie w regulacji nie ma o tym...
- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...standardem jest wersja elektroniczna. I przyznam, że no nie słyszałem jeszcze za tej mojej niedługiej, bo

niedługiej kariery, ale wcześniej jako bycia radnym, żeby materiały w wersji elektronicznej do nas docierały nieterminowo. To jeszcze raz powtarzam, że standardem jest wersja elektroniczna, a nie papierowa. Natomiast w wersji papierowej, no to korzystamy też i z pośredników, ale to nie jakby wyrokuje o prawomocności obrad. Więc robimy tutaj to, co możemy z Kancelarią i jak najlepiej możemy, ale proszę się opierać na wersji elektronicznej, traktować to jako dostarczenie terminowe.

- **radny Jarosław Szczęsny** –...dziękuję !

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję ! Proszę Państwa, zanim zamkniemy sesję jeszcze chciałem Państwu przekazać informację ważną, bowiem mówiącą o zmianie terminu sesji grudniowej. Z przyczyn obiektywnych jesteśmy zmuszeni do tego żeby termin zmienić. Nie będzie to poniedziałek 18 grudnia, jak było zakładane pierwotnie w harmonogramie, ale czwartek 21 grudnia, więc bardzo proszę o ujęcie tego, no robimy to z możliwie dużym wyprzedzeniem żebyście Państwo w swoich kalendarzach uwzględnili ten nowy termin, czyli jeszcze raz: 21 grudnia 2023 rok, to jest nowy termin sesji grudniowej...

19. Zamknięcie sesji Sejmiku:

- **radny Mirosław Mazur, Przewodniczący Sejmiku** –...tym sposobem porządek sesji został wyczerpany i zamykam LXII sesję Sejmiku Województwa Śląskiego VI Kadencji. Dziękuję i do widzenia ! [godz. 15⁰⁵]